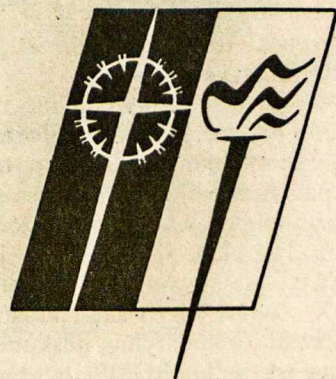

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (2473) 1997 LIEPA-JULY 22

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Jauni ir nauji

Nemažai kalbama apie tautos atgimimą, valstybės pagrindų stiprinimą, tikresnę ir šviesesnę ateitį. Ir kaip nekalbėti, kai tie dalykai visiems rūpi, ypač tiems, kurie vadovauja ir jaučia atsakomybę.

KOKIOS sritys bebūtų — visuomeninė, politinė, ekonominė ar religinė — visos jos svarbios ir reikalingos tautos gerovei puoselėti, kurti kultūrą, kelti moralę, plėsti ir gilinti švietimą. Užtat ir rūpestis kasdieninis, su saule nenusileidžiantis. Būdinga viena to rūpestio išraiška, lig šiolei kaip ir neparodyta. Tai gana plačiai nuskambėjęs Lietuvos prezidento A. Brazausko prasarimas Varšuvoje, kad senesnieji politikai turėtų jau savo vietas užleisti jaunesniems. Toji mintis spaudoje kiek apsvartyta, atsargiai apžiūrėta, kokių antrinių tikslų ar slėpinių ji beturėtų, yra verta didesnio dėmesio, ypač tada, kai imame kalbėti apie Lietuvos ateitį. Įdomiausia tai, kad prezidento pasisakyme pabrėžtas ne vien tik politiko amžius. Aiškiai pasakyta, kad svarbiau už amžių — tai naujo mąstymo žmonės. O jų dar nedaug. Jie dar auga, lanko mokyklas, naudojami laisvėmis, tampa naujų idėjų ir įžvalgų kūrėjais. Tokių reikia, ir juo daugiau jų bus, juo greičiau stiprės valstybės pamatai. Gerai, kad pripažįstama, jog sovietmečio auklėtiniai, kokio amžiaus jie bebūtų, sunkiai įstengia keisti savo mąstymą iš esmės, save įvesti į mažai pažįstamą „šalį“. Tai nelengva, gal ir neįmanoma, kaip, sakykim, išeiviams būtų nelengva ieškoti kitų atsparos taškų, atsisakius senųjų patįrų ir įsitikinimų. Staigūs lūžiai, kurie pusę jie bebūtų, sukeltų tik daug triukšmo be didesnės naudos. Tuo būdu paprasčiausias sprendimas vis dėlto — naujas žmogus.

REIKIA dar truputį laiko, kad toks atsirastų. Ir ne tik laiko. Reikia pastangų, aiškos krypties, naujų paruošimo bei auklėjimo programų. Neseniai Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris Z. Zinkevičius pasakė, kad Lietuvoje švietimas dar sovietinis. Tai aišmuojanti žinia, ir slėgianti, kai visi jau džiaugiamės tėvynės laisve, kuriame demokratija arba bent apie ją noriai kalbame — kaip kas supranta, kaip kam sekasi. Šio klausimu tam tikras pasimetimas neišvengiamas. Gyvenimo raida betgi į aplygins, išpaus naujas vėžes. Teliks jomis eiti. Ženklių yra, kad ir senųjų pastangomis reformos juda. Gal ne tiek, kiek reikėtų, tačiau kai nieko kito nėra, ir mažiausias įnašas reikšmingas. Netrukus visuomenė žiūrės, kokią pasaulėžiūrą absolventai su gautais diplomais išsineša. O tai jau labai didele dalimi priklausys nuo mokytojų ir dėstytojų. Užtat kalbant apie kitokį švietimą ir kitokį naują žmogų naujų mokytojų paruošimo klausimas turėtų būti pirmasis valstybinis reikalas. Jeigu, tarkim, jaunimui trūksta idealizmo tapti mokytojais, paskatiniamas rinktis šią profesiją turėtų remtis bent ir neblogas mokytojavimo sąlygas. Neturint nei to, nei to, sunku bus tikėtis kandidatų šiai jau nelengvam mokytojo-auklėtojo darbui. Valstybė turėtų negailėti lėšų šiai svarbiai ir gyvybinei sričiai. Be atitinkamai pasiruošusių naujos linkmės ir kitokio mąstymo mokytojų poslinkis į išsivąjotą demokratiją vargu ar bus iš viso paveikus. Taigi, yra tikra, kad jau ateina laikas jaunesniems stoti prie valstybės vairo. Belieka klausimas, kokie tie vairuotojai bus? Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Auga darbų skaičius

Kanados ekonominį sustiprėjimą liudija, statistikos duomenimis, nedarbo kritimas iki 9.1%, nuo 9.5% gegužės mėnesį. Birželio mėn. atsirado 52,000 naujų darbų, o per praėjusius 4 mėnesius jų buvo iš viso 207,000 daugiau, negu bet kurio laikotarpio nuo 1989 m.

Antrąjį 1996 m. pusmetį darbų daugiau buvo Ontarijo ir vakarinės provincijos, tačiau 1997 pirmą pusmetį darbų padaugėjo Kvebeke ir Atlanto provincijose. Nors valdiškų darbų, švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos srityse darbų skaičius sumažėjo, jis pakilo privačiame sektoriuje ir savo ruožtu turėtų sustiprinti mažmeninę prekybą bei valstybės išdą.

Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien liepos 7 d. susitiko su Ispanijos min. pirmininku Jose Maria Aznar. Tai buvo susitaikymo momentas po vadinamo 1995 m. „Turbot War“, kada Kanados ir Ispanijos santykiai pustrėčių metų pairo dėl žvejybos teisių pažeidimo Niufaundlando vandenynė. Premjeras Brian Tobin tada sulaukė išpaunų žvejybos laivą ir jos kapitoną, o Ispanija dėl to iš dalies nutraukė diplomatinis ryšius, į

Ispaniją keliaujantiems kanadiečiams sugriežtino vizų reikalavimus. Nors prekybiniai ryšiai nebuvo nutraukti, Ispanijoje veikiančioms kanadiečių firmoms buvo taikomos nepalankios sąlygos. Tačiau pastaruoju metu santykiai atšilo, ir Ispanija pati smarkiai sudraudė savo krašto laivus už nelegalią žvejybą Kanados vandenynė. Tikimasi, kad šį rudenį Otavojai jau lankysis Ispanijos ministeris.

Cilės senatas liepos 2 d. patvirtino laisvosios prekybos sutartį su Kanada. Ši sutartis gali leisti Čilei įsijungti į NAFTA (North American Free Trade Association), kuriai priklauso Kanada, JAV ir Meksika. Dokumente numatyta tuoj pat panaikinti 80% visų muitų, o likusius — per ateinančius 18 m.

Tikimasi, kad per sekančius 10 metų dvišalė prekyba, dabar siekianti \$670 mln. per metus, turėtų 5 kartus padidėti. Cilės ekonominė būklė yra stipriausia iš visų Pietų Amerikos valstybių.

Kanados sveikatos ministerija išleido pranešimą „Economic Burden of Illness in Canada“ (nesveikatos ekonominė našta). Jame nustatyta, jog nuostoliai, patiriami dėl darbuotojų (Nukelta į 8-tą psl.)

Vilniaus arkivyskupas AUDRYS BAČKIS skaito invokaciją IX-ojo PLB seimo atidaryme Vilniuje 1997 m. liepos 2 d. Atvykusius atstovus iš 24 kraštų sveikino seimo garbės svečiai. Iš kairės: Lietuvos prezidentas ALGIRDAS BRAZAUSKAS, PLB pirmininkas BRONIUS NAINYS, Lietuvos seimo pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS, išeivijos lietuvių vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM, ir Vilniaus meras ROLANDAS PAKSAS

Išeivijos seimas Lietuvoje

Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas, devintasis iš eilės, pirmą kartą įvyko laisvoje Lietuvoje. Seimą sveikino aukščiausi Lietuvos pareigūnai. Dalyvavo 131 atstovas iš 24 pasaulio kraštų. Apsvarstė naują išeivijos būklę, žvelgė į jos tikslus bei ateities veiklos galimybes. Savaitę trukęs seimas (1997 m. liepos 1-7 d.d.) baigtas įdomia išvyka į Punksą

RAMUNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Neįprastoje vasaros kaitroje 1997 m. liepos 1 d. Vilniuje susirinko užsienio lietuvių bendruomenių atstovai registruotis IX-ajam Pasaulio lietuvių bendruomenės seimui — pirmą kartą vykstančiam laisvoje Lietuvoje. Susipažinimo pobūvis buvo su rengtas antradienio vakare „Lietuvos“ viešbutyje.

Oficialioji dalis prasidėjo Lietuvos seimo III-ųjų rūmų konferencijų salėje 9.00 v.r. trečiadienį, liepos 2. PLB pirmininkas Bronius Nainys pradėjo seimą, pakviesdamas Vilniaus arkivyskupą Audrį Bačkį sukalbėti invokaciją. Žodžiu sveikino Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis ir Vilniaus meras Rolandas Paksas. Visų buvo padėkota už jo pastangas renkant lėšas balistikos katedrai Washington State universitete. PLB pirmininkui Broniui Nainiui buvo įteikta dovana (medžio drožinys) kaip padėka už jo nenuilstamą darbą ir pasišventimą bendruomenės veiklai.

Pasibaigus sveikinimams, po trumpos pertraukos PLB vicepirmininkė Milda Lenkauskienė oficialiai pristatė delegacijų pirmininkus, suminėdama visų kraštų lietuvių gyventojų skaičius ir imigracijos laikotarpį. Seime nedalyvavo Vengrijos, Prancūzijos, Olandijos ir Uzbekijos lietuvių atstovai.

Diskusijos dėl darbotvarkės

Likusių pirmojo ryto posėdžių laiką užėmė komisijų sudarymas ir darbotvarkės pakeitimai. Prezidiumą sudarė Vytautas Kamantas (JAV), Andrius Šmitas (Vokietija) ir Antanas Stepanas (Australija). Buvo pasiūlytos ir priimtos mandatai, nominacijų, nutarimų ir konstitucijos komisijos bei reguliavimo, išspausdintas seimo leidinyje, kuriame taipgi įdėti PLB valdybos, jos institucijų ir įvairių kraštų pranešimai.

Ilgiausias diskusijas sukėlė darbotvarkėje neįrašyti praėjusio seimo nutarimų skaitymas ir konstitucijos pakeitimų klausimas. Neaiškią nuotaiką sudarė JAV delegacijos nesutarimas konstitucijos pakeitimo reikalu. Daugelis atstovų iš Rytų kraštų ir kitų žemynų pajuto informacijos stoką šiuo ir kitais klausimais, ypač dėl JAV LB ir Lietuvos seimo komisijos paskirties

bei veiklos. Pasigesta PLB valdybos finansinės atskaitos ir nustatyto laiko priimti seimo nutarimams.

Diskusijoms dėl darbotvarkės užsitęsusi iki pietų, kuriuos atstovai valgė seimo patalpose, PLB valdybos, jos institucijų ir kraštų pranešimai prasidėjo po pietų pertraukos.

Valdybos pranešimuose buvo apibūdinti pagrindiniai darbai, labiausiai ryšių palaikymo su Lietuva, leidybos, humanitarinės pagalbos srityse. Aiškiai žengiami ryšiai su Lietuva plėromės, pozityvių projektų kryptimi, nors būta ir nesusisekimų, dėl kurių stengiamasi nenusivilti. Klausimuose išryškėjo nuomonė, jog buvo apleista jaunima, jog buvo apleista jaunima, kurie sugebanti burti sporto sritis, stoka paramos Pietų Amerikai. PLB fondo pirmininkui Vytautui Kamantui buvo padėkota už jo pastangas renkanti lėšas balistikos katedrai Washington State universitete. PLB pirmininkui Broniui Nainiui buvo įteikta dovana (medžio drožinys) kaip padėka už jo nenuilstamą darbą ir pasišventimą bendruomenės veiklai.

Kraštų veiklos problemos

Dažniausiai kraštų pranešimus paaikškėjo, kokia plati buvo visų PLB valdybos užduotis, nes įvairių kraštų būklė ir veikla, nors vieną savo nekintamais tikslais — išlaikyti lietuvių rūpinis Lietuvos gerove — skiriasi bendruomenių „amžiumi“ ir išgalėmis.

Pietų Amerikoje trūksta

Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas BRONIUS NAINYS, IX-ajame PLB seime, įvykusiame Vilniuje liepos 1-7 d.d., buvo apdovanotas medine skulptūra — Rūpintojėliu už jo pasišventimą ir nenuilstamą bendruomeninį darbą

Savaitė Lietuvoje

Rems naujos narės

Madride liepos 9 d. Baltijos valstybių prezidentai susitiko su naujai pakviestųjų į ŠAS (NATO) kraštų — Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos — vadovais. Kaip praneša „Lietuvos rytas“ (nr. 133), šios „kariniu atžvilgiu labiausiai išsivysčiusios“ valstybės buvusiame Rytų bloke tampa „tarptautiniais advokatais, kurie padės Baltijos kraštams integruoti į Europą“, tikisi Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas „sveikino aljanso plėtimą... pažymėjo, kad aljanso vadovai šiuo sprendimu pradėjo procesą, kuris ilgainiui panaikins „šaltojo karo“ metais nubrėžtas sienas bei prisidės prie visos Europos saugumo“.

Dėl Lietuvos priėmimo į ŠAS Madridan demonstruoti suvažiavo arti šimto Lietuvos jaunuolių (jaunieji konservatoriai, krikščionys demokratai, demokratai ir liberalai). Jie atkreipė spaudos dėmesį patekdami arti spaudos centro, iškeldami trispalves, dalindami paragimus, garsiai skanduodami prie Vokietijos, JAV, Didžiosios Britanijos ir Danijos ambasadų bei prie Karaliaus rūmų. Jie buvo vieninteliai iš visų ŠAS narystės siekiančių kraštų, kurie aktyviai tokiu būdu parėmė savo kraštą viršūnių susitikime.

Liepos 13 d. viešėdama Vilniuje JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright tvirtino, kad JAV pasirengusi padėti Baltijos kraštams priartėti prie ŠAS reikalavimų, ir kad pastarosios yra laikomos rimtomis kandidatėmis, nors negalinti užtikrinti jų priėmimo 1999 m.

Nekviesta deryboms

ELTOS žiniomis, liepos 10 d. Europos komisija susitarė pasiūlyti ES pradėti derybas dėl narystės su Lenkija, Vengrija, Čekija, Slovėnija, Estija ir Kipru. Prezidentas Algirdas Brazauskas teigė, kad nepaisant tokio sprendimo, „dauguma ES valstybių remia pasiūlymus derybas dėl ES plėtimo pradėti vienu metu su visomis pretendėmis“. Tokią nuostatą pareiškė jam Skandinavijos, Olandijos ir Prancūzijos vadovai, su kuriais jis buvo susitikęs.

Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius teigė, kad Europos komisija, rengdama oficialią nuomonę apie Lietuvos pasirengimą pradėti derybas dėl narystės ES, dažnai rėmė pasenusiais duomenimis dėl pramonės struktūros ir privatizavimo. „Respublika“ rašo, kad dar dvi ekonominės priežastys, dėl kurių Lietuva nebuvo pakviesta, yra neatitinkantis ES normų žemės ūkis ir tragiška padėtis bankų sistemoje.

Prezidentas Prancūzijoje

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas lankėsi Prancūzijoje liepos 7-10 d.d. Prancūzi-

jos prezidentas Jacques Chirac tvirtino, kad Lietuva turėtų pradėti derybas stojimui į Europos sąjungą kartu su kitomis valstybėmis ateinančių metų pradžioje.

Vizito metu A. Brazauskas susitiko su OECD (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija) generaliniu sekretoriumi Donald Johnston. Šią organizaciją sudaro 24 turtingiausios pasaulio valstybės, norinčios padėti vyriausybėms skatinti ir derinti jų paramą besivystantiems kraštams. Lietuvos prezidentas pareiškė norą, kad OESD „atliktų priimamų įstatymų ekspertizę“ ir suteiktų Baltijos valstybėms paramos programą dėl ekonominės politikos formavimo.

Su banko „Paribas“ atstovais A. Brazauskas aptarė galimą Lietuvos ir Prancūzijos bankininkų bendravimą. Jis su delegacija taip pat vyko į Havro uostamiesį susitikti su vietiniais pareigūnais.

Naujasis JAV ambasadorius

Liepos 2 d. Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Bill Clinton paskyrė Keith Smith naujuoju JAV ambasadoriumi Lietuvai. Pastarasis diplomatinėje tarnyboje dirba nuo 1962 m., yra tarnavęs Meksikoje, įvairiose Pietų Amerikos valstybėse, Vengrijoje, Norvegijoje ir Estijoje. Jis kalba vengriškai, ispaniškai ir norvegiskai, mokosi lietuvių kalbos. K. Smith perims pareigas iš James Swilhart, kuris jas ejo 3 metus, praneša „The Baltic Times“, nr. 67.

Posėdžiavo Euroatlanto taryba

Madride liepos 9 d. įvyko pirmas Euroatlanto tarybos posėdis, į kurį susirinko ŠAS ir 28 su ja bendradarbiaujančių valstybių vadovai. Jos tikslas yra sustiprinti ŠAS-gos ir ŠAS-gai nepriklausančių Europos bei Azijos valstybių santykius. Tarybai priklauso ir kraštai, siekiantys įstoti į ŠAS bei neutralios valstybės kaip Šveicarija ir Švedija, buvusios sovietinės respublikos, tarp jų Rusija, Ukraina ir Tadžikistanas. Susitikime dalyvavo ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Kyla užsienio investicijos

„Lietuvos rytas“ (nr. 158) praneša, kad Lietuva praėjusiais metais pritraukė 880 mln. litų užsienio investicijų (Latvijoje atsirado 400 mln. litų, Estijoje — 552 mln. litų). Iki š.m. balandžio mėn. visos tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje sudarė beveik 2.8 bln. litų. Lietuvos investicijų agentūros vadybininkas ryšius su visuomene tikisi, kad investicijos į Lietuvą ir toliau didės, nes didelių strateginių objektų privatizavimas sudarys galimybių pritraukti bilijonus dolerių. Pernai į Lietuvą JAV investavo 662,6 mln. litų, Vokietija — 300.76 mln., Švedija — 275.08 mln. litų. RSJ

Šiame numeryje

Jauni ir nauji

Tik atitinkamai pasiruošę mokytojai įvykys reikalingą permainą

Išeivijos seimas Lietuvoje

Bendruomenės, nors vieningos savo tikslais, skiriasi pajėgumu

Lietuvos studentai demonstravo Madride

Durys neuždarytos, bet pro jas eiti dar negalima

Mokyklos boikotuoja tautines šventes

Buvę partizanai stengiasi įtakoti Lietuvos gyvenimą

Mokinių išvyka į Punksą

Stovėjome tvirti, nes tėvynės meilei sienų nėra

Baltosios lituanistų dėsms

Lietuvos byla, ne istorijos tyrinėjimas buvo pirmaeilis reikalas

„Tolyn į lauką...“

Kun. St. Ylos idėjos subrandins Lietuvoje naują kartą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60. Oro pašto ir užėjus – \$115. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamas nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes
to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Dabartinis Lietuvos sąjūdžio vadovas istorikas dr. ROMAS BATŪRA Saulės mūšio (1236 metais) vietoje aiškina iš Šiaulių kilusiems kraštiečiams istorines kautynių aplinkybes ir reikšmę. Nuotr. H. Paulausko

Lietuvos studentai demonstravo Madride

Kai Ispanijos sostinėje tarėsi Šiaurės Atlanto sąjungos didžiūnai, ką priimti į savo eiles, Lietuvos studentai demonstracijomis priminė Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes, laukiančias priėmimo į ŠAS. Po pasitarimų pasigirdo politinių balsai, sakantys: ŠAS durs Baltijos valstybėms yra atviros

KAZYS BARONAS, Vokietija

Neaplenktos buvo ŠAS pasitarimuose Madride Baltijos valstybės. Didžioji Vokietijos spauda pirmuose puslapiuose pažymėjo įjungtas į jos sudėtį Vengriją, Čekiją, Lenkiją ir su aiškiai pastebima Baltijos valstybės simpatija. Esą į šią karinę sąjungą jos nebuvo pakviestos, nes JAV, Vokietija ir D. Britanija "užsispyrusiai" laikėsi trijų. Beto, dar nenorėta erzinti Maskvos meškos.

Iš Madrido kalbėjęs televizijoje Vokietijos užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel pareiškė tą patį vakarą antrame kanale, kad Baltijos valstybės durs nėra uždarotos ir, atėjus tinkamam laikui, jos taip pat bus įjungtos į ŠAS.

Beveik tuo pačiu metu Berlyne viešėjęs Rusijos užsienio reikalų ministras Primakovas spaudos konferencijoje stipriai pabrėžė: Vakarai padarė didelę istorinę klaidą, įjungdami į ŠAS Vengriją, Lenkiją ir Čekiją. Tą klaidą jie esą gali atitaisyti "užmiršdami" Baltijos valstybių įjungimą, nes Rusija tam griežtai pasipriešinsianti. Po spaudos konferencijos Primakovas tuoj pat nuvažiavo į Mainz'o poliklinikas, nes inkstuose turi akmenis.

Studentai su vėliava

Džiaugsmingai skaičiau Miuncheno "Sueddeutsche Zeitung" specialaus korespondento pranešimą iš Madrido apie lietuvių demonstraciją. Didžiosios spaudos atstovas taip aprašė demonstraciją: "Prie spaudos centrų durų stovėjo apie 20 civiliai apsirengusių jaunuolių grupė. Dainuodami "ole-ole-ole-ole" (tai ispaniškai kalbančių tautų mėgstamas skandavimas, K. B.) ir išskėlė didelę Lietuvos vėliavą, kaip futbolo stadione, dalino lapelius, kuriuose buvo rašoma, kad Lietuva jau seniai pasirodusi ŠAS-gai. Jie nenorėjo klausyti D. Britanijos min. pirm. Tony Blair pareiškimo, kad ŠAS yra karinė sąjunga, o ne koks nors politinis klubas (Tony Blair greičiausiai matė tą demonstraciją, K. B.), taip pat pirtardamas tik trijų valstybių įjungimui".

Nesaugi sritis

Džiaugiasi ypač Vokietija, nes Vakarų Europos siena pasistūmėjo į rytus beveik vienu tūkstančiu kilometrų iki Lenkijos Bugo upės, Karpatų kalnų. Tuo tarpu politologas Lothar Loewe savo komentare "Bild" dienraštyje apgailestauja, kad Rytų Europoje atsirado nesaugi sritis, paliekanti Lietuvą, Latviją ir Estiją už ŠAS ribų. Taigi šiaurinis Europos sparnas liko neapsaugotas.

Kodėl tik trys valstybės? Tai buvęs B. Clinton'o noras (prisijungę T. Blair ir H. Kohl), nes JAV ir Vokietija turės ant savo pečių nešti didžiulį finansinę naštą, ginkluodama tuos kraštus moderniais ginklais. Tai bilijoninės sumos, nes pvz. šiuo metu Lenkijos kariuomenė turi 248,000 karių, Čeki-

jos – 70,000, Vengrijos – 62,000. Prijungus Rumuniją su 205,000 bei Slovėniją – su 9,500, susidaro beveik 70 divizijų. O visuotinės mobilizacijos atveju, dar įjungus Baltijos valstybes? Tai milžiniškos sumos! Tam priešins JAV kongresas.

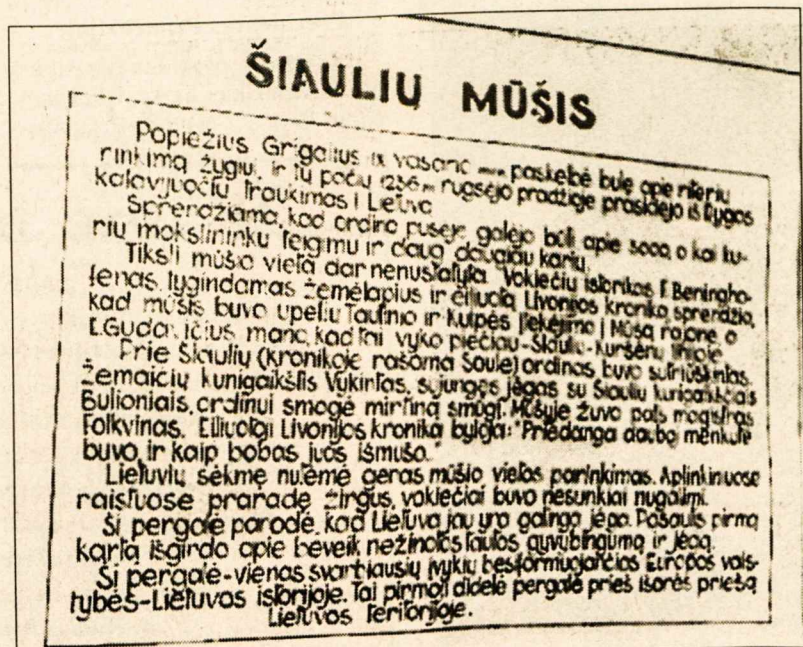
Atrodo, reikia sutikti su Vokietijos užsienio reikalų ministru K. Kinkelio pareiškimu antrame Vokietijos televizijos kanale: Rumunijos ir Slovėnijos klausimas bei greičiausiai Baltijos valstybių bus sprendžiamas 1999 m. Vašingtone.

Padrąsinimai

Lietuvos ir mūsų šiaurės kaimynių klausimas negali būti išbrauktas iš tarptautinių posėdžių ar spaudos puslapių. Štai Vokietijos prezidentas Roman Herzog, kalbėdamas Berlyne Maršalo plano sukakties proga, prisiminė ir Baltijos valstybes, jų įjungimą į ŠAS ir Europos sąjungą.

Atsiliepdamas į jo kalbą, Berlyne leidžiamas "Die Welt" dienraštis (jis platinamas 130 valstybių) liepos 7 d. išspausdino K. J. Greiser iš Repenstado (šiaurinė Vokietija) atvirą laišką, kurį redakcija pavadinusi "Kohl ins Baltikum – Kohl į Baltiją". Dienraščio skaitytojas rašo: "Vokietijos prezidentas Roman Herzog savo kalboje pavartojo labai taikius žodžius, pasipriešindamas Rytų Europos kraštų išjungimui iš ŠAS ir ES. Kad jis išvardino Baltijos valstybes, yra gražus padrąsinimas. Dar didesnis padrąsinimas Baltijos kraštams būtų kanclerio H. Kohlio ir verslo bei pramonės aukštų pareigūnų apsilankymas į demokratine santvarką žygiuojančiose Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybėse. Kas tinkama Kinijai ar Indonezijai, turėtų būti pritaikyta ir Baltijos tautoms, gyvenančioms bendruose Europos namuose. Tuo būdu būtų parodytas politinis padrąsinimo ženklas".

Iš savo pusės norėčiau pridėti labai gerą Estijos prez. Meri pastabą: "H. Kohl, vykdamas į Maskvą per savo draugą Jelciną, daro didelį lanką, aplenkdamas Baltijos valstybes".

Informacinė lenta Saulės (Šiaulių) mūšio, įvykusio 1236 m., vietoje. Nuotr. H. Paulausko

J. P. KEDYS, Vilnius

Viešosios nuomonės apklausa parodė, kad prezidento rinkimuose A. Brazauskas įveiktų bet kurį kandidatą. Į klausimą "Jeigu vyktų kitą sekmadienį rinkimai, už ką balsuotumėte?" atsakymai nuostimčiai taip pasiskirstė: 1. Algirdas Brazauskas 27,2; 2. Valdas Adamkus 24,7; 3. Artūras Paulauskas 13,6; 4. Vytautas Landsbergis 8,4; 5. Egidijus Bičkauskas 2,2; 6. Visi kiti (27 pavardės) 2,5; 7. Nežino 21,4.

V. Landsbergio atsidūrimas IV vietoje įvyko dėl visos eilės Tėvynės s-gai nepalankių veiksmų: Konopliovo banko bankroto, V. Landsbergio sovietinės bylos paskelbimo, jo su lenkais suartėjimas ir kt.

Rusų kilmės G. Konopliovas įsteigė įtartinas finansinės kilmės banką, kurį ketvirtą metų rėmė LDDP aferistai, buvęs min. pirm. A. Slezevičius ir kt. Šiam G. Konopliovo "Tauro" bankui 1996 m. A. Slezevičius perdavė iš ES gautą paskolą 17 mil. ekių, kuri be jokios kontrolės buvo išdalinta G. Konopliovo draugams...

Kai Tėvynės s-ga atėjo į valdžią 1996 m. pabaigoje, nepasirūpino to banko kontrole. 1997 m. kovo mėn. laikraščiai pranešė, kad "Tauro" banko "grimzdimą", o Lietuvos valstybinis bankas, vadovaujamas taip pat dar LDDP skirto direktoriaus Šarkino, suteikė dar vieną 14 mil. litų paskolą. Banko savininkas G. Konopliovas nusišovė... Žmonės gatvėje kalbėjo esą jis būtų gavęs dar vieną paskolą iš Lietuvos valstybinio banko, bet per greitai pasitraukė iš gyvenimo.

"Lietuvos aidas" paskelbė dalį smulkmeniškos V. Landsbergio sovietinės bylos, iš kurios matyti, jog jis dar nuo 1968 m. rašė prašymus KGB išvykti į užsienį aplankyti savo brolio G. Žemkalnio Australijoje, nuvykti į JAV ir Angliją muzikiniais sumetimais. KGB gen. P. Vorosilovas jo prašymus iki 1975 m. atmetė. Tik 1977 jam buvo leista išvykti Anglijon, o 1979 m. – aplankyti brolių G. Žemkalnį Australijoje, Turkiją ir JAV 1987 m.

"Lietuvos energijos" bendrovė, apimančią visą šią sritį, nutarta suskaldyti į 17 mažų bendrovių. Taigi bus 17 "prezi-

dentų", kiekvienas turės savo "štabą", atsisiras 17 automobilių, vairuotojų, sekretorių, vertėjų, bet bankai turės dengti jų nuostolius...

Dabartiniai seimo nariai turi gana ribotas teises tirti žmonių nusikundimus. Seimo kontrolierių atstovs pranešė: seimo nariai reikalauja platesnių teisių, nes gauna daug nusikundimų apie vidaus reikalų ministerijos ir savivaldybių tarnautojų veiklą, bet turi per mažą laiką ir teisių tiems skundams ištirti.

Vienas nusikaltimų tyrinėtojas per vienerius metus yra surinkęs medžiagą apie šventovių apipilimą, jų sudegimą, kapų išniekinimą, kryžių naikinimą – iš viso per 30 nusikaltimų. To asmenis išitikinimu, nusikaltimai padaryti KGB agentų, siekiančių parodyti pasauliui Lietuvą kaip atsilikusią, nekultūringą valstybę.

"Lietuvos avialinijos" pardavė 6 rusišką senus Jak-42 lėktuvus už 28,8 milijono litų. Lėktuvai parduoti Rusijos-Kazachstano "JakaAlakon" bendrovei. Ilgą laiką tie lėktuvai buvo siūdomi už 17 mil. litų. Dar 5 tokius lėktuvus tikimasi parduoti vėliau. Planuojama pirkti naują "Boeing 737-300".

Lietuvos katalikų mokslo akademijos suvažiavime gegužės 15-21 d.d. Vilniuje, Lietuvos ambasadorius Venezueloje V. Dambra, pristatė stambų veiklą "Baltijos valstybių užgrobimo byla. JAV kongreso Ch. J. Kersteno komiteto dokumentai. 1953-1954 metai". Prie šio veikalo išleidimo daug prisidėjo G. Rudis, A. Anušauskas ir S. Grunskis. 1953 m. JAV kongresas sudarė komitetą Baltijos okupacijai tirti, kuriam vadovavo senatorius Ch. J. Kerstenas. Minėto 900 puslapių veikalo mecenatas – čekagietis inž. A. J. Rudis. Ypač minėtinas šiam veikale dr. V.A. Dambrovas įnašas.

BRANGIAI DUKRAI ATA GAILEI EIDUKAITEI- KUNSTMANIENEI

tragiškai žuvus, jos tėvelius DANUTĘ ir EDMUNDĄ bei kitus šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame –
E. Draudvilienė S. J. Andriuliai

PADĖKA

Brangiam vyriui, tėveliui ir tėvukui

a. a. AUGUSTUI UNDERIUI

1997 m. birželio 17 d. iškeliauvus amžinybėn,

nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui prel. J. Staškui ir Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už maldas laidotuvių koplyčioje, atnašautas Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir muz. N. Benotienei už gražų giedojimą bei vargonavimą Mišių metu.

Acii visiems, dalyvavusiems koplyčioje šermenyse, Mišiose ir palydėjusiems velionį į kapines. Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje, už gražias gėles, gausiai užprašytas Mišias ir aukas savo pasirinktomis organizacijoms velionies vardu. Acii poniams už skanius pyragus ir B. Stanulienei už puikiai paruoštus pietus.

Jūsų parodytas nuosirdumas liūdesio valandoje liks neužmirštas –
Žmona Eugenija, dukros – Ramunė ir Snieguolė su šeima

Išėjimo seimas Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ir jų veikla tuo beveik ir ribojasi.

Diskusijose dėl kraštų bendruomenių pranešimų atstovai pareiškė įvairias mintis bei klausimus, į kuriuos kartais buvo atsakyta prezidiumo arba atsakingų pareigūnų, kartais ne. Vakarams iškilo klausimas, kaip geriausiai padėti Rytų kraštams, pvz. kur siųsti spaudą, labdarą? Atsakymas – jiems lengviausia atsiimti iš Maskvos.

Giliai nesantaiką sukūręs finansinio JAV su PLB įnašo mokėjimo ir atsiskaitymo klausimas liko neišspręstas. JAV įnašas neįsineš, kol PLB neatsiskaitys dėl lėšų, kurias apylinkės siuntė tiesiog PLB valdybai.

PLB tikslai

Trečiadienį, pasibaigus laikui, paskutiniai kraštų pranešimai ir visos diskusijos buvo atidėtos ketvirtadienio rytui. Po to, antrąją seimo programos dalį ketvirtadienį pradėjo Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė (Kanada) savo paskaita "PLB tikslai ir veiklos gairės".

Apibendrinusi savo mintis, ji pareiškė: svarbu bendruomenę atnaujinti, kurti tokią, kurioje kiekvienas liktų ištikimas savo tautai, ja domėtusi; nesiriboti siaurais tikslais, įgyvendinti Lietuvos chartą, kad visi lietuviai liktų lietuviais, perduotų sekančiai kartai ir kalbą, ir lietuviškos jausmą, brangintų praeitį ir būtų verti savo protėvių; remti šeimą, nes šeima yra tautos gyvybės versmė, kurti tokią lietuvių, kurią norėtų išgyventi kiekviena lietuvių širdis.

JAV-Lietuvos seimo komisija

Šį idealizmą ir entuziazmo kupiną paskatinimą ateities veiklai sekė Donato Skučo (JAV) pranešimas apie JAV lietuvių bendruomenės ir Lietuvos seimo atstovų komisiją, veikiančią nuo 1994 m. Jo teigimu, komisija tarsi įvairių sričių klausimais, pvz. švietimo, kultūros, grįžimo į Lietuvą, dvigubo apmokestinimo, mitybų, sveikatos įstatymų ir pan. Ji teikia siūlymus ir įstatymų projektus Lietuvos seimui. D. Skučas tvirtino, jog jau yra seimo patvirtintas ir bus steigiamas Informacijos centras iš JAV į Lietuvą grįžantiems gyventi lietuviams.

Jis patariamuoju balsu komisijoje dalyvauti kvietė visų kraštų bendruomenių besidomincius atstovus. Laikas parodys, ar komisija reikalinga. Skaudūs būvę JAV spaudos atsiliepimai apie komisiją. Tuo

IX-ojo PLB seimo, vykusio Vilniuje liepos 1-7 d.d., religinės srities svarstybose kalba kun. EDIS PUTRIMAS, Kanados atstovas. Kairėje vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM, ir INDRĖ ČUPLINKAITĖ. Nuotr. R. Sakalaitės-Jonaitienės

PADĖKA

ATA

JUSTINUI VENSLOVAIČIUI

iškeliavus amžinybėn 1997 m. birželio 13 d.,

reiškiame didelę padėką Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Pijui Šarneckiui, OFM, kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, ir kun. Liudui Januškei, OFM, už atnašautas Mišias, maldas prie karsto, laidotuvių namuose ir prie amžino poilsio vietos kapinėse.

Esame dėkingi Danguolei Radtkienei už giesmių giedojimą Mišių metu. Dėkojame kun. Pijui Šarneckiui, OFM, ir kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, už velionies lankymą ligoninėje sunkiąja skausmo valanda.

Nuosirdžiai dėkojame draugams, pažįstamiems už užuojautas, gėles, už dalyvavimą laidotuvių apeigose ir užprašytas Mišias. Dėkojame Birutei Stanulienei už vaišių paruošimą, poniams už atneštus skanius pyragus; dėkojame visiems, bet kuo prisidėjusiems.

Esame dėkingi –

žmona Apolonija, sūnūs – Algis ir Edmundas, mairės ir vaikaičiai

"Vaikų tėviškės namuose" Avikilų kaime prie Marijampolės

Beglobių vaikų kaimas jau veikia

"Vaiko tėviškės namų" statyba Avikilų kaime baigta ir iškilmingai pašventinta

1997 m. birželio 21 d. Avikilų kaime, Liudvinavo parapijoje, netoli Marijampolės, buvo iškilmingai atidarytas "Vaiko tėviškės namų" našlaičių kaimas.

Tai naujiška vaikų globos įstaiga, suorganizuota remiantis Austrijoje po Antrojo pasaulinio karo sumanytu ir vėliau kituose pasaulio kraštuose išbandytu vadinamųjų "SOS Kinderdorf" vaikų kaimų pavyzdžiu. Diegti Lietuvoje šią naują našlaičių globos sistemą sumanė prelatas Vytautas Kazlauskas, kuris ilgus metus, iki 1988-tųjų, buvo Vatikano radijo lietuviškosios redakcijos vedėjas.

Avikilų "Vaiko tėviškės namų" našlaičių kaimelis išaugo Kazlauskų šeimos ūkio žemėje. Po kelerius metus trukusių statybos darbų šiuo metu jau pabaigta 12 namų, kuriuose gyvena našlaičiai.

Pagal "SOS Kinderdorf" sistemą, namuose gyvenama kaip šeimoje. Kiekvienam name su dešimčia našlaičių gyvena "motina", tai yra moteris, kuri pati būdama laisva nuo išpareigojimų savojoje šeimoje, motiniškai globoja ir auklėja jai patikėtus vaikus.

Lyginant su valstybiniais našlaitiniais, "Vaiko tėviškės namų" globotiniams siekiama sudaryti gyvenimo sąlygas kiek įmanoma panašesnes ir tikrosios šeimos atmosferą, kad našlaitis užaugtų gavęs tą namų židinio šilumą, kurios jis neteko, prarasdamas savo natūraliąją šeimą.

Prelato V. Kazlausko sumanymą dosniai parėmė daug geros valios žmonių Lietuvoje ir užsienyje. Didžiausią finansinę paramą parūpino Šiaurės Italijos verslininkai. Italijos Veneto sritys Bassano mieste prieš porą metų buvo sudarytas specialus komitetas "Pro Familia", kuris koordinavo didžiulę lėšų rinkliavą, skirtą Avikilų kaimo statybai. Tame pačiame Veneto regione, o taip pat Austrijoje, veikiantis parduotuvių tinklas "Nico" per metus surinko milijoną dolerių viršijančią pinigų sumą. Į akciją įsijungė ir kitos

● RASYTOJAS negali nematyti, kad religijos jėga, ypač tikėjimo į ateitį, šandieną yra silpnėjęs kaip betkurioje žmonijos istorijos epochoje. Vis daugiau ir daugiau vaikų auga be tikėjimo į Dievą, be tikėjimo į atlygį ir bausmę, į sielos nemirtingumą ir net etikos galiojimą (Nobelio laureatas Isaac Bashevis Singer).

Ata

KĖSTUČIUI GRIGAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

mielą pirmininkę ALDONĄ VITKIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Wasagos moterų būrelis ir parapijos komitetas

Mokyklos boikotuoja tautines šventes

Sibirinių trėmimų minėjime Čikagoje kalbėjo partizanas iš Lietuvos JONAS ČEPONIS ir pabrėžė, kad išlikusių partizanų veikla dabar reiškiasi patriotinėje srityje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ, Čikaga

Lietuvos partizanų globos fondas (LPGF), veikiantis JAV LB Socialinių reikalų tarybos apimtyje, birželio 8 Jaunimo centre, Čikagoje, surengė sibirinių trėmimų minėjimą.

LPGF pirm. Leonas Maskaliūnas pakvietė sol. Praurimę Ragienę ir muz. Alvydą Vasaitį pradėti iškilme Lietuvos himnu.

Pristatydamas šios dienos pagrindinį kalbėtoją Joną Čeponą – svečią Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio prezidento pirmininką, L. Maskaliūnas sakė, kad birželis Lietuvai yra vienas iš tragiškiausių: 1940 m. netekome nepriklausomybės, o 1941 m. prasidėjo nekaltų žmonių žiaurieji trėmimai į Sibirą gyvulinuose vagonuose. Antrą kartą sovietams okupavus Lietuvą, vyrai išėjo į miškus ginti Tėvynės. Tūkstančiai jų žuvo, šimtai buvo išduoti, teisti, ištremti. Ir tik patizanu dėka Lietuvą užplūdo mažiau rusų kolonistų, nes jie bijojo partizanų. Vos keli šimtai buvusių partizanų grįžo iš tremties. L. Maskaliūnas kvietė visus padėti partizanams jų gyvenimo saulėlydyje. Jis pasidžiaugė, kad LPGF organizacijoje yra net du partizanai: Povilas Pečiulaitis – Lakštingala ir Povilas Vaičekas – Klevas.

L. Maskaliūnas apžvelgė Jono Čeponio gyvenimą, iškeldamas jo partizaninę veiklą. Jau 1944 m. jis dalyvavo pogrindžio veikloje, o 1945 m. įstojo į "Taurą" apygardą ir buvo Birutės rinktinės vadas. Dalyvavo daugelyje susirėmimų su priešu. 1946 m. pasaloje su NKVD jis buvo sužeistas, paimtas ir nešė laisvę, kankintas ir nuteistas 25 m. kalėjimo. Dirbo Norilsko lagerio kasyklose, kur sprogdiniams darant beveik prarado regėjimą. Kaip invalidas 1958 m. jis buvo ištremtas į Buriat Mongoliją. Ten vedė lietuvaitę Pranutę ir susilaukė 4 vaikų. 1968 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1989 m. yra "Sąjūdžio" seimo narys, dabar LLKS pirmininkas.

Jonas Čeponis dėkojo, kad gali pabūti pas mus ir džiaugėsi, kad neužmirštame Lietuvos ir jos reikalų. "Likę gyvi partizanai didžiuojasi jumis ir dėkoja jums. Jūsų parama jie yra paguosti senatvėje". Likę gyvi partizanai yra jau virš 70 m. Jie jau tarsi atstumti ir nereikalingi, bet jūsiems teikiama parama rodo, kad jie buvo reikalingi, kad yra suprastai.

Kalbėtojas pasakojo, kodėl vyrai išėjo į miškus. Jie nenorėjo pasiduoti ir jautė pareigą būti su tauta, būti su žmonėmis ir juos ginti. Jie įsitraukė į ginkluotą sunkią ir negailestingą kovą. Buvo daug išdavyčių. Paminėjo Erelį-Markulį, kurio išdavytė pražudė tūkstančius partizanų. Buvo tikima laisvojo pasaulio gera valia, buvo manoma, kad ateis išlaisvinimas.

J. Čeponis papasakojo ir apie partizanų gyvenimą miškuose. Tuolaikėmis sąlygomis neturėjo priemonių apsaugoti nuo lietaus, būdavo šlapi, sušalę, apsėsti parazitų, kuriuos žiemą iškratydavo į lauką, o vasarą drabužius mesdavo į skruzdėlyną ir po pusės valandos jie jau būdavo švarūs.

Atėjo kovo 11-ji ir buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė. Tai buvo Vytauto Landsbergio drašus žygių ir apsisprendimas. Jei jis būtų suabejojęs, gal šiandien būtų kitaip.

Kalba buvęs partizanas JONAS ČEPONIS, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio pirmininkas Čikagoje
Nuotr. Z. Degučio

Stebuklas įvyko: atgavome laisvę, bet nemokėjome ja pasinaudoti! Mes nemokėjome pareikalauti, kad būtų aukšti komunistai pareigūnai pasitraukti iš pareigų. Priešingai, buvo jais pasitiktą, dovanota. Ir tai privedė prie LDDP valdžios, buvo iškviesti bankai, sunaikinti ūkiai. Labai reiktų pasimokyti iš padarytų klaidų!

Dar ir dabar partizanai stengiasi įtakoti Lietuvos gyvenimą. Jie visuose rajonuose ir miestuose dalyvauja minėjimuose, ragina mokyklas švęsti tautines šventes, nes yra mokyklų, kurios boikotuoja Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios minėjimus. Jų direktoriai ir mokytojai sako, kad tai politika, į kurią jie nenori kištis. Tas pats yra kariuomenėje ir policijoje.

"Vedame kovą, – sakė J. Čeponis, kad šie dalykai būtų pasmerkti, kad objektyvi istorija būtų dėstoma mokyklose, kad mokiniai dalyvautų minėjimuose, kad jaunimas būtų ugdomas patriotiškai". Tai padaryti dabar dar yra sunku, nes yra dar daug žmonių, kurie vadovaujasi vergo dvasia, kaip ir anksčiau, kai nereikėjo galvos sukti, nes už juos galvojo valdžios žmonės ir sakė, ką daryti. Dabar reikia dirbti ir galvoti pačiam. J. Čeponis ragino visus dirbti surėmus pečius, kad vėl neišrinktume partijos sekretorių! Ir užsienio tautiečių parama, ypač dvasinė, yra labai reikalinga.

Jo nuoširdūs, taiklūs žodžiai smigo į klausytojų širdis. Jam baigus, visi atsistojo ir ilgai plojo.

Meninei programai vadovavo Marija Remienė, LPGF narė. Programoje dalyvavo vietiniai menininkai: solistė Praurimė Ragienė, smuikininė Linda Veleckytė ir muz. Alvydas Vasaitis. Jie žavėjo klausytojus puikiu kūrinį parinkimu ir jų atlikimu! Menininkai atliko įvairius kūrinius ne tik pavieniui, bet ir visi trys kartu.

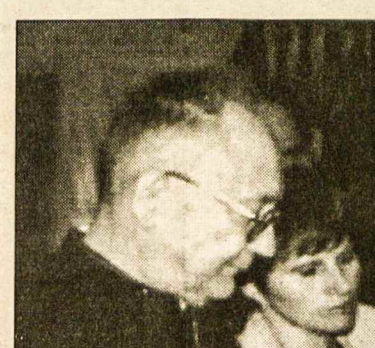
M. Remienė dėkojo svečiui iš Lietuvos J. Čeponiui ir menininkams už puikią programą. Visi trys menininkai – sol. P. Ragienė, smuik. L. Veleckytė ir muz. A. Vasaitis atsisakė honoraro ir skyrė jį partizanų globai. M. Remienė dėkojo visiems atsilankiusiems, visiems talkinusiems, padėjusiems šį minėjimą surengti ir kvietė visus į JC kavinę pasivašinti bei pasižnekučiuoti.

J. Čeponis dar dalyvavo ir kalbėjo ir Krikščionių demokratų surengtoje konferencijoje Jaunimo centre birželio 7, birželio išvežtųjų minėjimuose "Seklyčioje" birželio 11 ir Pasaulio lietuvių centre Lemonte birželio 15.

LPG fondas dirba bendrai su Lietuvoje 1992 m. atsisteigusi Lietuvos laisvės kovos sąjūdžiu (LLKS) buvo įsteigtas 1949 m. vasario 16).

LPG tikslai: rinkti aukas buvusių partizanų šalpai, remti buvusius partizanus, ypač sergančius, sužeistus, invalidus, remti žuvusių partizanų šeimas, remti žuvusių partizanų vaikus, siekiančius aukštojo mokslo Lietuvoje, prisidėti prie "Lietuvos partizanų dainų" išleidimo ir jų pagarsinimo.

Aukas galima siųsti L.P.G. Fund, c/o Standard Federal Bank, Acct. No. 663777, 4192 So. Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA.

Punkso klebonas kun. J. J. MACEK rodo svečiams iš Lietuvos karaliaus ŽYGMANTO III pasirašytą Punkso parapijos steigimo dokumentą, kuriame sakoma, kad jos klebonas turi būti lietuvis arba mokantis lietuviškai
Nuotr. A. Vitkausko

Lietuvos partizanų globos fondo valdyba (iš k.): B. Vaičekas, M. Remienė, L. Maskaliūnas (pirm.), J. Čeponis, B. Jasaitienė ir A. Pauzuolis. Trūksta P. Pečiulaičio
Nuotr. Z. Degučio

Mokinių išvyka į Punkską

Kurnėnų mokykla ir Alytaus pareigūnų grupė su "Tėviškės" ansambliu viešėjo Punkso parapijoje ir mokykloje didžiųjų sukakčių išvakarėse

ANTANINA URMANAVIČIENĖ, Alytus

Punkso parapija 1997 m. birželio pabaigoje šventė dvi suktis – 400 metų parapijos įsteigimo ir 10 metų palaimintojo vyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos.

1597 m. spalio 27 d. Varšuvoje Lenkijos karalius ir Didysis Lietuvos kunigaikštis Žygimantas III pasirašė Punkso parapijos įsteigimo raštą. Tai buvo didelė parapija, apėmusi 89 kaimus.

Punkso lietuviškos mokyklos mokytoja Julija Račiuvienė surinko žinias apie Punkso parapiją nuo 1597 m. iki XVIII š. pabaigos. Ji rašo, kad apie 1280 m. jotvingiai, dažnai puldinėjami kryžiuočius, paliko savo kraštą. Šis ilgai neapgyvendintas kraštas pavirto didele tankia giria. Maždaug po 300 metų į šią žemę atvyko gyventojai iš Puntos ir Merkinės. Taigi ši kraštą apgyveno dzūkai nuo Nemuno šalies, steigė kaimus, vadindami juos lietuviškais vardais: Šalteniniai, Kreivenai, Bui-vydziai, Burokai, Punia ir kt. Punią laikui bėgant pradėta vadinti Punksu. 1606 m. Punkso gyventojai buvo vadinami miestelėnais, o 1612 m. Punkskas jau buvo vadinamas miestu.

Minėtų didelių švenčių išvakarėse, 1997 m. birželio 17 d. ankštų rytą, Juozo Mandekos vairuojamas autobusas riedėjo į Luksnų stotelę, kur laukė Kurnėnų L. Radziukyno mokyklos mokiniai ir mokytoja Milinienė.

Maršrutas: Alytus-Punkskas. Be didelių sunkumų Lazdiujuose buvo praleisti per sieną, skiriančią Lietuvą nuo Lietuvos.

Aplankėm Seinuose mūsų "Anykščių šilelio" dainių Antaną Baranauską.

Prie Punkso šventovės aikštėje sustojęs autobusas išlaipino atvykusius Kurnėnų mokyklos mokinius ir mokytojus, Alytaus tremtinių "Tėviškės" ansamblio dalyvius, Alytaus rajono valdžios vyrus: vicemerą V. Guduką, administratorių K. Kviecinską, "Alytaus naujienų" redaktorių G. Ratakvienę, partizaną K. Savičių. Su A. Vitkausku, atvykusi savo automobilu, atvažiavo ir iš Punkso kilęs lietuvis kunigas Izidorius Sadauskas, baigęs Lenkijoje kunigų seminariją, vėliau išvykęs į Kanadą. Jis darbuojasi Vilniaus Don Bosko parapijoje, organizuoja jaunimo išvykas, rengia salečių stovyklas. Prailgais metais tokia stovykla įvyko Rumšiškės, šiemet – Vytėnuo-

Palinkėję kunigams geros sveikatos, padėkoję už tokią malonią viešnagę, nuvykom į Punkso lietuviškąją mokyklą. Čia jau nekantriai mūsų laukė mažieji lietuviukai. Už tai jie buvo pavadinami "kiškio pyragais". Padovanojome mokyklai lietuviškų knygelių ir žurnalų bei laikraščių.

Atidžiai vaikučiai klausėsi Kurnėnų mokyklos jaunos kraštotyrininkės pasakojimo apie Kurnėnų mokyklos įsteigimą, tremtinių ansamblio "Tėviškė" atliekamą dainą. Negailėjo plomijū juos sveikintiems Alytaus rajono vicemerui V. Gudukui, administratoriui K. Kviecinskui, Kurnėnų m-klos direktorei V. Kazlauskienei, Alytaus laikraščių "Alytaus naujienos" redaktorei G. Ratakvienėi, Lietuvos partizanui K. Savičiui.

Dainuodami paskutinę dainą Lietuvai, visi stovėjome tvirti kaip ažuolai, tikėdami, kad Tėvynės meilė sienų nėra.

Maloni išvyka pas lietuvičius, gyvenančius anapus sienos, baigėsi. Tik patirti šilti išgyvenimai, malonios akimirkos Punkske, esame dėkingi parapijos klebonui, kunigams, maloniam viršaičiui, mokyklos vadovams, mokytojams, mokiniams.

se. Jam šioje nelengvoje veikloje aktyviai talkina A. Vitkauskas.

Jaudulio užlietomis širdimis, suklaupe su Punkso lietuvišiais, sietytų šviesioje skėstančioje šventovėje dalyvavome koncertuojamose Punkso parapijos klebono kunigo Jono Jurgio Maceko, vikaro Vytauto Vainos ir kunigo Izidoriaus Sadausko Mišiose. Dvasiškai tapome stipresni klausydamiesi lietuviškai giedamų giesmių, klausydamiesi malonių ir prasmingų kunigų žodžių, skirtų jaunimui. Mūsų maldos buvo skirtos tremtiniams, grįžusiems Tėvynėn ir mirusiems Sibire, nuskenusiems Laptevų jūroje, partizanams, kritusiems nelygioje kovoje, išduotiems, nukanintiems, išniekintiems... Mišių pabaigoje skambėjo Alytaus "Tėviškės" ansamblio atliekamos giesmės.

Mus, kiek pavargusius ke-lionėje, šildė kunigų gerumas klebonijoje, ypač klebono kunigo Jono Jurgio Maceko rūpestingumas ir meilė. Jis mums padarė staigmeną: su didžiausiu dėmesiu ir nuostaba mūsų akys žiūrėjo į Punkso parapijos kanceliarijoje saugomus tris brangius karališkus dokumentus, kaligrafiškai ant pergamento parašytus ir karaliaus Žygimanto bei jo notarų Jeronimo Valavičiaus ir Motiejaus Vainos pasirašytus. Du dokumentai parašyti lotynų kalba, vienas – lenkų. Klebonas kun. J. Macekas aiškino: karaliaus Žygimanto III pasirašytame dokumente dėl Punkso parapijos sakoma, kad Punkso parapijoje dirbtų kunigas lietuvis arba mokantis lietuviškai.

"Ilgiausių metų" linkėjimai buvo skirti kunigui J. Macekui, švenčiančiam kunigavimo 40-tį. Klebonas supažindino Alytaus rajono vadovus su nuoširdžiu Punkso viršaičiu K. Baranausku. Jie turėjo apie ką kalbėti.

Palinkėję kunigams geros sveikatos, padėkoję už tokią malonią viešnagę, nuvykom į Punkso lietuviškąją mokyklą. Čia jau nekantriai mūsų laukė mažieji lietuviukai. Už tai jie buvo pavadinami "kiškio pyragais". Padovanojome mokyklai lietuviškų knygelių ir žurnalų bei laikraščių.

Atidžiai vaikučiai klausėsi Kurnėnų mokyklos jaunos kraštotyrininkės pasakojimo apie Kurnėnų mokyklos įsteigimą, tremtinių ansamblio "Tėviškė" atliekamą dainą. Negailėjo plomijū juos sveikintiems Alytaus rajono vicemerui V. Gudukui, administratoriui K. Kviecinskui, Kurnėnų m-klos direktorei V. Kazlauskienei, Alytaus laikraščių "Alytaus naujienos" redaktorei G. Ratakvienėi, Lietuvos partizanui K. Savičiui.

Dainuodami paskutinę dainą Lietuvai, visi stovėjome tvirti kaip ažuolai, tikėdami, kad Tėvynės meilė sienų nėra.

Maloni išvyka pas lietuvičius, gyvenančius anapus sienos, baigėsi. Tik patirti šilti išgyvenimai, malonios akimirkos Punkske, esame dėkingi parapijos klebonui, kunigams, maloniam viršaičiui, mokyklos vadovams, mokytojams, mokiniams.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJA ŠVENTOVĖ ALEKSOTE

Aleksote jau pašventinta naujoji Šv. Kazimiero šventovė, išaugusi šalia senosios medinės, pastatytos 1923 m. Naujosios keratinis akmuo buvo įmūrytas tik 1992 m., bet su ja Aleksoto katalikai jau ruošiasi įžengti į antrąjį tūkstantmetį. Abi šventovės atskiria tarp jų stovintis masyvus kryžius. Naujosios Šv. Kazimiero šventovės vidinę erdvę juosia mediniai balkonai. Parapijiečiams rūšyje yra įrengtos šarvojimo salės. Jos taps ir parapijiečių susirinkimo vietomis. Naująją šventovę džiaugiasi klebonas kun. Jonas Kavaliauskas, jau priartėjęs prie amžiaus septyniadešimpenkmečio. Projekto planus yra paruošęs architektas A. Kančas. Šioje Vilniaus vyskupijos parapijoje dabar dirba iš Kauno Aleksoto perkeltas kun. Ričardas Mikutavičius. Klebonui kun. J. Kavaliauskui jis buvo pažadėjęs dovanoti skulptoriaus V. Žuklio. Naujosios šventovės pastatymas ir pašventinimas sutapo su klebono kun. J. Kavaliausko kunigystės aukštesnės sukaktimi.

LENINAS GRĮŽO PANEVŽIŲN?

Skulptoriaus Gedimino Jokūbonio sukurtą Lenino statulą buvo išmontuota ir dingio iš centrinės Panevėžio aikštės 1990 m. rugpjūčio 17 d. Jos paslaptį "Lietuvos ryto" skaitytojai dabar atskleidė Vilma Kairienė. Pasirodo, Lietuvos sąjūdinių suerzino pasklidę gandai, kad Lenino statulą Panevėžio aikštėje gali atstatyti jau saugantys sovietinės kariuomenės vyrai. Tokį perspėjimą jau buvo gavusi anuometinė Panevėžio burmistrė G. Lukoševičiūtė. Sąjūdžio taryba tada nutarė paslėpti viršutinę Lenino statulos dalį. Ji buvo išvežta iš aikštės bendrovės "Panevėžio gatvės" dirbtuvių ir užkasta medelyne. Dabar ji vėl sugrįžo į dirbtuves. Ankstų rytą darban einančius panevėžiečius nustebo stiga pastebėta sunkvežimiu vežama granitinės Lenino paminklo statulos iš žemės atkasta viršutinė dalis.

ŠVENTOVIŲ NIEKINTOJOS

Fanatikės Ukmergės ir Kauno šventovių niekintojos nebus pripažintos kaltomis. Baudžiamoji byla liečia dvidešimt dvejų metų tiktybos mokytoją Neringą Jotekaitę ir trisdešimt septynerių metų vaikų auklę Reginą Krasauskaitę. Jos tas šventoves nusiaubė 1996 metams artėjant prie pabaigos, o buvo suimtos 1997 m. sausio 14 d. Ukmergėje. Abi fanatikės prisipažino vandalizmo veiksmus, palietusius tarpdiecizinės Kauno kunigų seminarijos, Kau-

no jėzuitų, Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) ir kai kurias Ukmergės krašto šventoves bei klebonijas. Suimtųjų fanatikų tyrimas dar nėra baigtas Utenos psichiatrinėje ligoninėje. Tačiau iš Ukmergės rajono vyr. tardytojo Vidmanto Pernavo jau gautas telefoninis pranešimas, kad baudžiamoji byla bus pradėta, bet ji tų fanatikų negalės nubausti, nors padaryti nuostoliai siekia net 415.000 litų. Joms teismas gali tik paskirti priverstinį gydymą. Psichiatrijos specialistų nustatyta tiksliai tų fanatikų ligos diagnozė bus paskelbta vėliau.

ILGAI LAUKTI ORDINAI

Prezidentas Algirdas Brazauskas, minėdamas totorių ir karaimų įsikūrimo Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje šešių šimtmečių sukaktį, įteikė ordinus ir medalius dyvilikai dabartinių Lietuvos totorių ir karaimų bendruomenių atstovų. LDK Gedimino III-jo laipsnio ordinu buvo apdovanota Lietuvos ambasadorė Estijos Halina Kobeckaitė, LDK Gedimino IV-jo laipsnio ordinais – Lietuvos karaimų religinės bendruomenės pirm. Michailas Firkovičius, Totorių bendruomenių sąjungos pirm. Romualdas Makaveckas ir Raižių totorių metėties imamas Danielius Makulavičius. Kitus totorių ir karaimų bendruomenių narius Lietuvos prez. A. Brazauskas apdovanojo LDK Gedimino V-jo laipsnio ordinu įvairaus laipsnio medaliais.

KARAIMŲ ŠVENTĖ TRAKUOSE

Lietuvos karaimai savo protėvių įsikūrimo Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje 600 metų sukaktį paminėjo specialia švente Trakuose birželio 28 d. Jon išjungė iš dvidešimt dvejų šalių į svečius suvažiavę karaimai. Iškilmės buvo pradėtos pamaldomis išsamiai atnaujintoje Trakų kenoje. Sovietmečiu ji buvo vienišė dar veikianti karaimų šventovė visoje Sovietų Sąjungoje. Po pamaldų buvo surengtas inscenizuotas karaimų persikėlimas iš Krymo į Trakus. Skambanti katalikų šventovės ir ortodoksų cerkės varpams, ginkluoti raiteliai atlydėjo prie pilies karaimų vežimų vilkstinę. Juos pasitiko Trakuose gyvenančių tautų atstovai. "Lietuvos aidą" skaitytojams Algis Šumkus praneša, kad buvo atidaryta atnaujinta etnografinė karaimų paroda. Jai Lietuvos kultūros ministeris Saulius Šaltenis padovanojo dail. Z. Laurinavičiaus vitražą "Vytautas Didysis". Memorialine lenta buvo įamžintas prieš 16 metų mirusio karaimų kultūrininko, poeto ir dvasininko S. Firkovičiaus atminimas. Kultūros rūmų salėje tada karaimų kalba buvo suvaizdinta legendos motyvais trakiečio S. Juchnevičiaus parašyta pjesė "Gyvenimas kelyje, gyvenimas Trakuose". Seimo pirm. Vytautas Landsbergis, atvykęs gegužinėn prie Galvės ežero, pabrėžė, kad karaimų atsikėlimo 600 metų sukaktis dabar jau yra tapusi visos Lietuvos švente. Jai buvo nukalta sukaktuvinė Lietuvos moneta, išleistas dvi knygos – H. Kobeckaitės "Karaimai Lietuvoje" ir K. Firkovičiūtės paruoštas "Karaimų poezijos rinkinys". V. Kst.

Išvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

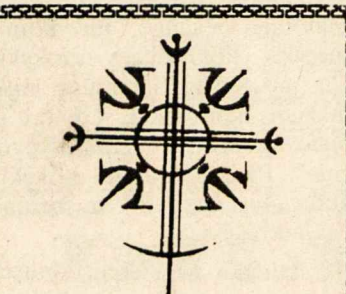
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

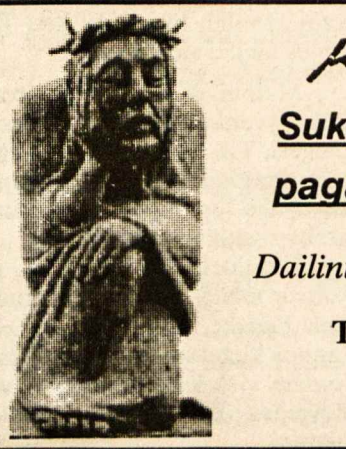

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

KESTAS Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas Kęstutis Keparutis

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North,

Hamilton, Ontario L8L 5K8

Viniepo arkivyskupas LEONARD JAMES WALL, parapijos 40 metų sukaktuvės įžengis šventovę, laimina maldininkus. Dešinėje – parapijos klebonas prel. J. BERTAŠIUS Nuotr. J. Huk

Lietuvos žydų veikla...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

atstovais bei senatoriais, kreipdamiesi ir į kitų kraštų vyriausybes.

Tais pačiais rūpesčiais žiniaraštyje rašo Efraim Zuroff, S. Wiesenthal'io centro direktorius, skelbiamas Izraelio ambasadoriaus Baltijos valstybėms O. Ben-Hur pokalbis, kuris buvo išspausdintas "Lietuvos aide", atskleidžiami Izraelį lankiusios ponios Rivka Lozanski-Bogomolnaja atsiminimai apie slapstymąsi Lietuvoje miškuose Antrojo pasaulinio karo metu.

Solly Ganor (Herzlia Pituach) pateikia pranešimą apie konferenciją "Žydai ir neapykanta žydams Lietuvoje", įvykusią 1996 m. gruodžio 6-7 d.d. Berlyne. Tai esanti pirmą kartą ir svarbi tuo, kad surengta mokslo instituto. Buvo pakviesti pranešimus padaryti aštuoni akademikai: du iš Vašingtono, du iš Vokietijos, trys iš Lietuvos (Ruth Kibelka, Markas Zingeris ir Leonidas Donskis) ir vienas iš Izraelio. Dalyvavo daug profesorių, studentų bei šiaip Berlyno gyventojų.

M. Zingeris pareiškė, kad lietuvių neapykanta žydams kilusi iš fakto, jog žydai dirbė sovietų Saugumo ir padėję lietuviams tremti į Sibirą. Tačiau jis pripažino, kad lietuvių krikščionių, dirbusių sovietams, buvę daugiau ir kad proporcijai žydų, ištremtų į Sibirą, buvo daugiau nei lietuvių.

L. Donskis tvirtino, kad žydų žudynės dalyvavo apie 30,000 lietuvių, įvairių profesijų žmonių – darbininkų, mokytojų, studentų, advokatų ir net gydytojų.

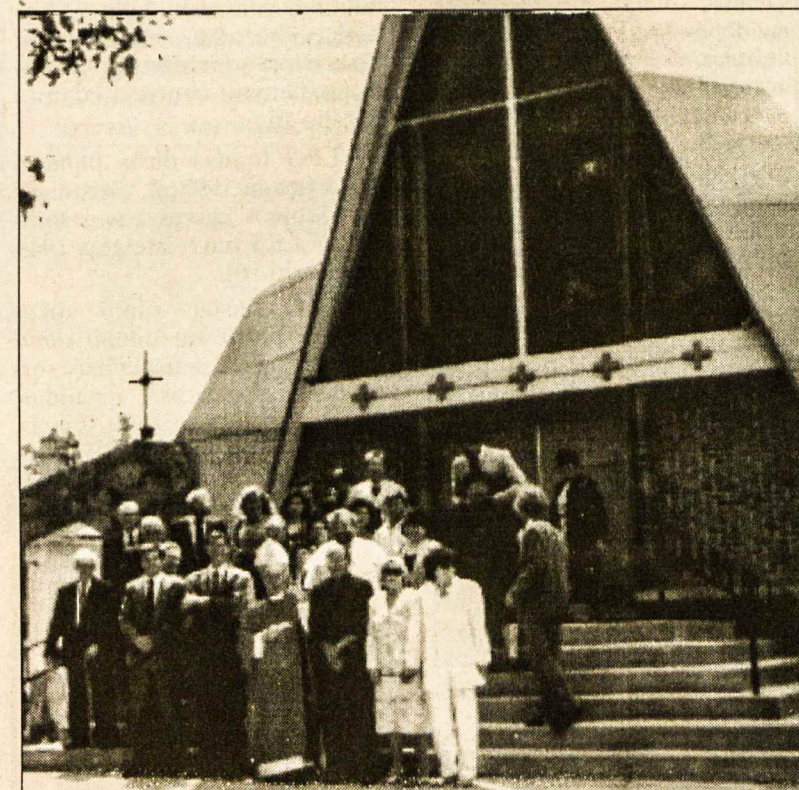
Pirminio atsakyme nurodoma, kad žydai, veikdami karutod, gali priversti lietuvių pakeisti jų laikyseną. Išspausdintas protestas laiškas Lietuvos prezidentui A. Brazauskui dėl pažadų laužymo ir A. Lileikio su reikalavimu pasta-

raji tuoj pat suimti ir atiduoti teismui. Laiško pabaigoje – visų 92 Izraelio parlamento narių, pasirašiusių šį laišką, pavardės.

Los Angeles, CA, Lietuvos žydų organizacijos pirmininko Benjamin Woods ir dr. Jack Brauns pasirašytame pranešime skelbiama, kad 1997 m. lapkričio 21 d. Vašingtone, "Holocaust Memorial" muziejuje bus atidaryta paroda apie Kauno getą. Be to, ruošiamas ir tą getą vaizduojantis filmas, kuris bus rodomas JAV-bėse. Visa ta informacija norima atidengti "paslėptą Kauno istoriją". Tokios atodangos organizuojamos ir kitose JAV vietovėse.

Snk.

Red. pastaba. Spausdiname šią informaciją, liečiančią opijų klausimą, kad lietuvių visuomenė matytų buvusių Lietuvos žydų veiklą, tebesilaikančią senosios taktikos – kaltinti lietuvių ir Lietuvą dėl žydų naikavimo nacinės okupacijos metais, reikalaujanti bausmių darant spaudimą ypač per tarptautinę opiniją. Minėtame buvusių Lietuvos žydų žiniaraštyje apie lietuvių žydų gelbėtojus net neužsimenama. Kad tarp lietuvių yra nusikaltėlių, niekas neneigia, bet kiekviena atveju tai reikia įrodyti teisminiu keliu. Viešas kaltinimas paskirų asmenų, neįrodžius jų kaltės, yra nepriimtinas, susijęs su klaidomis. Tai liudija pvz. Demjanuko atvejis – jo nekaltumas paaiškėjo tikrai teisme. Nėra abejonės, kad nusikaltėliai turi būti nubausti, nepaisant jų tautybės, bet tai turi būti taikoma ir nusikaltėliams, dalyvavusiems lietuvių naikinime. Iš viso linkėtina, kad lietuvių-žydų santykių srityje stiprėtų pozityvūs žingsniai, nukreipti į geresnę ateitį, kurioje nebegalėtų pasikartoti praeities tragedija. Nuolatinis vien praeities žaidimų kelias ta linkme neveda.

Viniepo arkivyskupas LEONARD JAMES WALL su dalimi dalyvių prie Šv. Kazimiero šventovės minint parapijos 40 metų sukaktį

Nuotr. J. Huk

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDINIAMS INDĖKLAMS
- PRIIMAME VISUS PLANINIS DRAUDIMUS
- STERILŲ IRANKIŲ

PRIMAME LIGONIN TRIOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176

88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541

88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Winnipeg, Man.

Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS 40 METŲ GYVAVIMO SUKAKTIS buvo atšvęsta 1997 m. birželio 29 d. pradedant iškilmingomis pamaldomis pripildytoje šventovėje. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė Viniepo arkivyskupas Leonard James Wall, koncelebruojant parapijos klebonui prel. J. Bertašui, dalyvaujant diakonui Kowalski. Pamaldas pradedant procesija, susidedanti iš patarnautojų, skaitovų, dvasiškų ir arkivyskupo, iškilmingai įžengė į šventovę, kur arkivyskupas šventu vandeniu palaimino maldininkus. Prie altoriaus arkivyskupa pasveikino parapijos komiteto pirmininkas J. Grabys. Aukos liturgijai prasidėjus, iš toliau atvykę svečiai atnešė prie altoriaus aukas, įteikdami jas arkivyskupui. Pamaldoms baigiantis prel. J. Bertašius padėjo arkivyskupui už dalyvavimą mūsų šventėje.

Po pamaldų susirinkus į įspūdingai papuoštą salę, programai vadovavęs E. Kalasauskas pasveikino susirinkusius ir trumpai apibūdinęs šią sukaktuvę reikšmę, paprašė arkivyskupa sukabėti maldą, po kurios svečiai vaishinosi šiltais pietumis, gėrimais bei skanėstais.

Po pietų buvo pristatyti garbės svečiai iš kurijos ir tolimesnių vietovių: klebono dukterėčia I. Meškienė ir Z. Seilutienė iš Lietuvos, A. Didžbalienė iš Hamiltono, E. Janeliūnas ir L. Labenskis iš Reginos, Sask., M. Kiniauskienė ir Z. Brazauskas iš Portage La Prairie, MB. Perskaitytos telegramos ir sveikinimai negalėjusių atvykti į šį minėjimą. E. Fedaras trumpai nušvietė mūsų parapijos istoriją, vargus ir laimėjimus. Arkivyskupas Leonard James Wall savo kalboje pabrėžė, kad mūsų parapijos gyvavimo pasiekimus priklauso nuo visų parapijiečių, ypač didelis prel. Justino Bertašiaus nuopelnas. Palinkėjo pastarajam sveikatos ir toliau nenuilstant dirbti pastoracinį darbą lietuvių tarpe.

Pakvietus kalbėti kleboną prel. J. Bertašį, visi atstovai jam nuširdžiai plojo. Prelatas savo kalboje kreipėsi į susirinkusius ir pasakė: "Ne aš, o jūs visi esate parapija, ir tik jūs dėka mes tęsiame darbą nuo parapijos įsteigimo 1957 m. birželio 15 dienos, ir dar tiek išsilaisvysime tik dėka jūsų – parapijiečių". Baigiant minėjimą, parapijos komiteto pirmininkas J. Grabys padėkojo visiems, prisidėjusiems darbui aukomis ir ypač dalyvavimui. Ypatingą aciu išreiškė šios dienos šeimnininkams B. Grabieniui ir V. Daubaraitiui su tartininkėmis ir t. kininkais už puikius vaishes ir L. Samulaitienė už įspūdingą salės išpuošimą. Pasibaigus minėjimui, svečiai bendraudami dar ilgai nesiskirstė tėsdamai šios dienos pakilia nuotaika. EKK

Hamilton, Ont.

PRISIMINTI IR PAGERBTI š.m. gegužės 24 d. mirusią buvusią LSS vyriausią skautininkę a.a. Malviną Jonikienę rugpjūčio 10 d., sekmadienį, 9 val. rytą, Hamiltono Aušros Vartų šventovėje bus atnašaujamos Mišios, kurias užprašė Hamiltono skautininkės ir kviečia visas skaites ir skautus bei velionę prisimenančius tesus Mišiose dalyvauti. KOR.

Vancouver, BC

ŠIŲ METŲ PAVASARIS buvo šaltas ir labai lietingas. Lijo beveik kiekvieną dieną šešis mėnesius išties. Seni žmonės kalba, kad tokio ilgai besitęsiančio lietaus nie neprišimena. Lietuvių telkinyje kovo 21 d. Lietuvos garbės konsulas Kristupas Juras Vankiverjė Pengan galerijoje suurošė jaunų lietuvių grafikų Marijaus Luigailos ir Tomo Markevičiaus paveikslų parodą. Paroda susilaukė daug lankytojų ir dailis paveikslų buvo paroduota.

VLSK "VILTIS" taip pat surengė slidinėjimo varžybas. Buvo gražu matyti, kaip būrelis slidininkų susirinko Blackcomb, BC, kalno pačioje viršūnėje. Prieš pradedant varžybas pakilo žiaurus vėjas ir sukosi maždaug 120 km. greičiu, o temperatūra nukrito net iki -35 laipsnių C. Negalėdami pradėti nuo viršaus, turėjo žemesniu taku leistas į apačią. Buvo svečių iš Čikagos ir Niujorko. Reikia tikėtis, kad sekančiais metais oras bus palankesnis.

Nuoširdus aciu buvusiems sportininkui H. Tumačiui, kuris prižadėjo suorganizuoti "Viltis" klubui rėmėjų būrelį. VLS "Viltis" valdyba reikią padėką Kanados lietuvių fondui už paskirtą \$300 dolerių paramą. "Viltis" klubo sekretorius Romas Stanulis išvyko atostogų į Torontą.

KLB BC APYLINKĖS pirminkas Bronius Vileita birželio 12 d. išvyko į Lietuvą dalyvauti IX Pasaulio lietuvių bendruomenės seime, kuris įvyko liepos 1-7 d.d. Vilniuje.

AISTĖ ČIUKAITĖ, jauna dantų gydytoja, neseniai atvyko iš Kauno nuolatiniams apsigyvenimui, galvoja likti Vankiverjėje. P.B.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Dr. Antano Razmos, gydytojo ir visuomenininko, deimantinė amžiaus sukaktis buvo paminėta Lemonte, didžiojoje Pasaulio lietuvių centro salėje. Pagerbtuves ten surengė žmona Alė Razmienė, du gydytojai sūnūs dr. Antanas ir dr. Edis Razmos su šeimomis bei į jas atvykusieji svečiai. Pagerbtuvės buvo pradėtos vaishėmis, o po jų sukaktuvininką sveikino: raštu – Stasys Baras, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Viktorija ir Antanas Valavičiai, JAV LB tarybų pirmininkės Birutė Jasaitienė, Alė Keželenė ir Regina Kučienė, žodžiu – pagerbtuvių dalyviai sūnūs Antanas ir Edis, įdukrintoji Ramona, Lietuvių fondo Čikagoje vardu – Vytautas Kamantas, "Draugo" fondo direktorių tarybos – Bronius Juodelis, "Gajos" korporacijos – dr. Petras Rautis, bičiulių – dr. Gediminas Balukas. Apie šakotą sukaktuvininko dr. Antano Razmos veiklą, atliktus darbus kalbėjo Algirdas Ostis. Paskutinė sukaktuvininką pasveikino jo žmona Alė Razmienė, primindama, kad brangios sukaktuvių dovanos būna mažosė dėžutės. Tokioje dėžutėje šį vakarą yra jos širdis. Dr. A. Razma, padėkojęs už staigmeną rengėjams ir pagerbtuvių dalyviams, žadėjo tęsti ilgą savo darbų grandinę.

Norvegija

Kauniečiai artimus ryšius su Norvegija yra užmezgę ir juos plečia bendraudami su jos Westfoldo gyventojais. Pagrindinis dėmesys tenka jaunimui – Westfoldo ir Kauno gimnazistams. Kaunas bendradarbiavimą su Westfoldu pradėjo 1991 m., o dabar naujoji bendradarbiavimo sutartis buvo pasirašyta Kauno rotušėje, kai šį miestą tarp Nemuno ir Neries aplankė oficiali Westfoldo delegacija. Naujoji sutartis įvairiais reiginiais sustiprins švietimo ir sporto ryšius tarp gimnazijų. Kursais bvis siekiama savi-valdybių tarnautojų, socialinės srities darbuotojų suartėjimo. Norvegai kauniečiams žada padėti medicininės pagalbos tarnyboje bei kituose projektuose.

Vokietija

Klaudinančia sensacija buvo tapęs Vidos Savičiūnaitės pranešimas "Lietuvos ryte" apie Diu-seldorfe įvykusį senųjų prūsų aini-nių suvažiavimą. Šaltiniu yra pažymėtas Hamburgo leidžiamas laikraštis "Das Ostpreussenblatt", lietuviškai pavadintas "Prūsų laikraščiu". Iš tikrųjų tai yra Vokietijos Rytprūsų provincijoje gyvenusių vokiečių laikraštis, nieko bendro neturintis su prūsais. Tad tie kas treji metai įvykstantys susitikimai liečia tik Rytprūsioje gyvenusius vokiečius, prisimenančius ten po II D. karo paliktas savo vietoves.

Australija

Tradicinis bendras baltiečių chorų koncertas gegužės 26 d. įvyko Melburno estų namuose. Lietuviams atstovavo "Dainos sambūrio" choras, diriguojamas Birutės Prašmutaitės, estams –

vyrų ir moterų chorai su dirigentėmis Ausma Taves ir Karin Adams, latviams – jų mišrus choras "Rota" ir jo dirigentas Viktors Bendrups. Buvo išsaugota ir dar viena tradicija bendras Melburno baltiečių choras padainavo po dvi lietuvių, latvių ir estų dainas jų kalbomis. Visiems ypač patiko L. Pranulio harmonizuota lietuvių liaudies daina "Senas kerdžius". Latviai nuogaustavo, kad šis turbūt bus paskutinis toks bendras Melburno baltiečių koncertas. Tad jie plojimu sutiko "Dainos sambūrio" pirm. Danutės Lynikienės kvietimą ruošti sekančiam koncertui.

Margarita Zemaitienė, Sidnio lietuvių sodybos gyventoja, po ilgos vėžio ligos mirusi 1996 m. Kalėdų Kūčių dieną, palaidota gruodžio 31 d. Sutherlando kapinėse šalia anksčiau mirusio savo vyro.

Britanija

"Europos lietuviai", numarin-tas Vilniuje, vis dar tebėra gyvas Londone. Deja, jis jau ne savait-raštis, tik sąsiuvinio formato su-segtų puslapių biuletenis, pilnas nesutariamų pranešimų ir net prieštaravimų, skaitytojams nepa-teikiantis ir savo adreso. Prenu-merata taipgi nepažymėta. Matyt, jos nereikia. Sensacingiausias pranešimas yra DBLS centro val-dybos, kad jau nupirkti Lietuvių namai ir kad juose šaukiamas penkiasdešimtmečio sulaukusios DBLS organizacijos suvažiavi-mas. Jo data kaitaliojama. Atro-do, kad dėl jos neįstengiama su-sitarti.

Lenkija

Gegužės 4 d. Punske įvyko jau III lietuvių vaikų šventė. Per-nai jau pradėjo rengti Lenkijos li-tuvių jaunimo sąjungą. Šiemeti-nėje šventėje dalyvavo net 256 vaikai, turėję tryliką tautinių šo-kių sambūrių. Rež. R. Vikšraičio paruoštą "Skudurinės Onutės" spektaklį mažiesiems žiūrovams atvežė Marijampolės teatras.

Šv. Kazimiero lietuvių drau-gija, jau turinti skyrių Lenkijoje, įsipareigojo globoti ten su lietu-vių kultūra bei istorija susijusias vietas, kaimuose esančius lietu-viškus kryžius ir paminklus, remti lietuviškų religinių spaudinių lei-dybą, globoti lietuviškus švento-vių chorus, kasmet su kultūrinė-mis programomis ir paskaitomis aplankyti visus savo skyrius. V. Kst.

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640

namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontarío L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	Asmenines nuo 6.25%
santapus 2.25%	neklm. turto 1 m. 5.20%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 2.25%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santapus apdraustas TALKOS atšargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius 2.50%	
1 m. term. indėlius 3.00%	
2 m. term. indėlius 3.75%	
3 m. term. indėlius 4.25%	
4 m. term. indėlius 4.75%	
5 m. term. indėlius 5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%	
1 m. ind. 3.00%	
2 m. ind. 3.75%	
3 m. ind. 4.25%	
4 m. ind. 4.75%	
5 m. ind. 5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERCARD KORTELE

Baltosios lituanistų dėmės

Pranešimai konferencijoje, kuriuose buvo keliamas atsparos ir prisitaikymo klausimas sovietinės okupacijos metais Lietuvoje: kas geriau – garbingai išnykti, ar ne visai garbingai išlikti?

ANTANAS MUSTEIKIS, Buffalo

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

III

Labiausiai galima buvo tikėtis iš rašytojo, penkiolika metų dirbusio Rašytojų sąjungos aparate, priklausiusio aukštesnei hierarchijos pakopai, dalyvavusiam privilegijų dalybose. Apie tai sukasi Petro Braženo pranešimas „Rašytojų sąjunga: hierarchijos formavimas ir privilegijų dalybos“. Tikėjomės išgirsti autentišką liudijimą, kaip autorius kūrė, noromis ar nenoromis atsidūręs, Vytauto Martinkaus žodžiais, „Jo Didenybė Sargai“, kiek duoklės atidavė prievartinei ideologijai, kiek naudojosi „socrealizmu“, kiek pavyko pasipriešinti, jei iš viso priešinosi, ką jautė diegliais varstoma sąžinė ir t.t. Šiais atvejais bene geriausią autentišką pranešimo pavyzdį davė bulgarų filosofas Svetlanas Teodorovas³. Ar mūsų autorius, ką nors panašiai – pagal tą pavyzdį įsivardamas, save įtikino, jog bet koks pasipriešinimas esąs beprasmiškas, galimas tik užsislendimas „vidinėje nepriklausomybėje“, kuris savo ruožtu veda į „vidinę šizofreniją“? Ir t.t.

Bet kur tau! Autorius vangių žodžių nestokoja: „moksline konferencija – ne klūpojimas prie klausyklos langelio...“⁴ Ir toliau: „jokia politinė publicistika, joks istorijos mokslas nėra pajėgūs objektyviai atsakyti į klausimus, kuriuos patys, rengdami šiai konferencijai, sau susiformulavome. Vienintelė mano viltis – grožinės literatūros kūriniai... (kurie) imtųsi pasipriešinimo ir/ar prisitaikymo temos“.

Kaip matome, autorius nusiplauna rankas įvairiomis dingstimis, nepaisydamas elementarios tiesos, jog literatūrinė kūryba negali atstoti mokslinio pranešimo poreikio. Šiuo būdu yra teisinamos baltosios

lituanistų istorijos dėmės.

IV

Vengimas atsiverti pilnai tiesai ir daiktus vadinti jų tikraisiais vardais nėra vien vietinių mokslininkų problema. Tai rodo Liūto Mockūno pranešimas „Tėviškės slenkstis“. Išeivijos ryšių su kraštu tema, plačiai išskulta užjūrio lietuvių spaudoje, yra tik iš dalies ir kreivokai autoriaus pristatyta. Posakiai „veidu į Lietuvą“, „kultūriniai ryšiai“ ir kt. dažnai yra tik blizgančios bendrybės, kurias vartoja liberaliojo sparno atstovai, paglostydami save už ryšinkavimą.⁴

Iš tikrųjų vargiai surasime bent vieną pabėgėlį, kuris nebūtų norėjęs tikrų ryšių su savaisiais, savo tėvyne bei jos autentiška kultūra. Visai kitas reikalas, kai vietiniai ar užsieniniai ryšinkai perša Maskvos marionetes – „Tėviškės“ draugijos, taip sakant „kultūrinių mainų“ programą, kur lietuvių kultūros apraiškos būna išcenzūruotos nuo dievybės bei tėvynės pavaldų, o užkulysį „angelas sargas“ (kagėbistas) neišleidžia „režisūros“ iš savo nagų. (Būklė pasikeitė tik Gorbačiovo šiek tiek tikro, šiek tiek tariamo atvirumo laikotarpiu).

Pažymėtina, kad autorius randa ryšių sąlygas, apsprestas didžiųjų galybių – JAV ir SSSR „politinio klimato“, tartum pirmoji būtų padėjusi antrajai užsiskleisti geležinę uždangą, kuri kaip tik ir draudė normalius ryšius.

O apie maskvinių ryšių priežastis autorius štai kaip nusiškinia: „Tačiau neturint po ranka Valstybės saugumo komiteto archyvų, apie saugumo tikslus galima tik spėlioti“.⁵ Iš tikrųjų tie tikslai nebuvo jokia paslaptis, nes buvo pakankamai atskleisti latvio Imants Lešinskio, kuris ėjo ir KGB, ir „kultūrinių ryšių“ bei kitas su šia tema susijusias pareigas.⁶

Beje, paties pranešimo me-

tu, kurį man teko išklausti, autorius prisipažino, kad ryšinkaudamas dalyvavęs katės ir pelės žaidime, kuriam vadovavo saugumas, ir kad jam teko vaidinti pastarosios vaidmenį... Bet išspausdintas pranešimas to nemini.

Vieną išeivių „grupę“ pakeidena kolega Juozas Algimantas Krištopaitis („Dvilypumo briauna sovietmečio visuomenės elgsenoje“). Jos nariai, girdi, ištikimi paliktos tėvynės idealams, „ignoruodami (!) neišvengiamą istorijos kaitą... pasmerkę (!) save pusę šimtmečio gyventi jų pačių sukurta etniniame getto ir prarasti mentalinį ryšį (!) ne tik su kintančia tėvų žeme, bet ir su savo nauja karta, gimusia ir augusia kitos kultūros terpėje“.⁷ Čia autoriaus analizė neišlaiko saiko.

Nepamirština, kad pokario lietuvių išeivija savo išimokslinimo vidurkiu dažnai pralenkė naujojo krašto vidurkį ir neignoravo istorijos kaitos. Jei autorius turi galvoje tą dalį išeivių, kurie nebuvo išimokslinę, kurių amžius neleidė net pakankamai pramokti naujos kalbos, tai ir ta dalis vis dėlto neprarado ryšio nei su pasauliu, nei su tėvų žeme, nes klausė lietuviškas radijo programas, skaitė lietuviškus laikraščius, kurie gaudė žinias pro geležinės uždangos plyšius, ir t.t. Garsūs posakis, jog imigrantai nieko nepamiršo ir nieko neišmoko, yra vargiai paremtas konkrečiais lietuvių pokarinės išeivijos duomenimis, o išimty, žinoma, taisyklių nekeičia.

V

Saulius Sužiedėlis („Istorijos politizavimas išeivijoje ir Lietuvoje“) bando įtvirtinti iškirtinį istorikų žodį ir reikšia nepasitenkinimą, „kuomet ne specialistai, niekuomet nestudijavę istorijos „mokslą“, Lietuvos ir išeivijos laikraščių skiltyse drąsiai taiso istorikų klaidas“, nors jie „nesimintų aiškinti chemijos ir fizikos principų“.⁸ Ir vis dėlto 1941 m. sukilimo tema autoriui labiau literatū Tomą Venclovą lyg ir istoriniu autoritetu, o kito literato Jono Mikulinsko argumentus, kurie, atrodo, yra stipresni už pirmojo vartotus, atmeta. Jis teisingai pastebi kritiškos istorijos įtaką tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje, bet, atrodo, nesupranta, kad išeiviai tuo metu rūpinosi svarbesniais – deginančiais reikalais, kai reikėjo ginti Lietuvos bylą tarptautinėje plotmėje, o istoriniams tyrinėjimams visų pirma trūko atliekamo laiko ir preinamų šaltinių. Juk rusikai sovietinė propaganda be paliovos naudojo iprastą „naujakalbę“ ir dūmė naivių kitataučių akis, vis klasdoma žinoma Lietuvos istoriją arba svarbius įvykius padengdama baltosiomis dėmėmis. Tad išeiviai griežėsi privačios ar bendruomeninės ambasadorystės. Reikėjo įtikinti, kad Ribbentropo-Molotovo suokalbė buvo tikras, nors rusiški „režisieriai“ tariamai neradę sutarties dokumento.

(Bus daugiau)

Lietuvos sostinės Vilniaus širdis – arkikatedra bazilika ir jos varpinė

„Tolyn į laiką...“

Į „Tėviškės žiburių“ klausimus atsako leidinio „Tolyn į laiką, gilyn į gelmę“ redaktorius GEDIMINAS MIKELAITIS, kuriam „Aidų“ leidykla pavedė suredaguoti atsiminimus bei raštus apie kunigą profesorių STASĮ YLĄ

– Kaip pavyko Jums susipažinti su kunigo Stasio Ylos raštais? Juk gyvenote okupuotoje Lietuvoje, o kun. Yla išeivijoje?

– Kun. Stasio Ylos kai kurias knygas, savilaidos būdu padaugintas, teko skaityti dar sovietinės okupacijos metais. Vienos studijos teikė naujų žinių, kitos paskatų, probleminių minčių, įžvalgų naujai suprasti krikščionybės ir kultūros santykius. Domėjimaisi sustiprino Stasio Ylos gimimo 85-mečio ir mirties 10-mečio minėjimas Vilniuje 1993 m. kovo mėnesį.

– Kas paskatino Jus imtis tokio plataus užmojo – suredaguoti leidinį, apimančį šakotą kun. Ylos veiklą bei raštiją?

– 1996 m. pradžioje Lietuvos ateitininkų federacijos pirmininkas Vidas Abraitis ir „Aidų“ leidykla pasiuntė sudaryti rinkinį iš Stefanijos Radzevičiūtės JAV dar prieš keliolika metų surinktos medžiagos (įvairių straipsnių, atsiminimų fotokopijų JAV lietuvių spaudoje). Buvo pageidaujama, kad į knygą patektų tik tie dalykai, kurie būtų įdomiausi, aktualiausi dabartiniam skaitytojui, ypač ateitininkams. Be to, labai daug kun. Ylos darbų yra įsigijusi Respublikinė M. Mažvydo biblioteka Vilniuje ir jais taip pat galėjau pasinaudoti.

– Ką stengėtės išryškinti savo redaguotame leidinyje – kun. Ylos asmenį ar mokslinius jo raštus?

– Iš tikrųjų Stasys Yla buvo labai šakotas žmogus ir jo veikla įvairialypė. Čia siekta sudėti kun. Ylos darbus apie dvasinio

gyvenimo atnaujinimą, apie ateitininkų ugdymą, ateitininkijos formavimąsi ir ateitį, apskritai apie pasaulėžiūros klausimus. Daug dėmesio knygoje taip pat skiriama Ylos asmens grožiui (viename skyriuje sudėti atsiminimai apie jį ir jo darbų vertinimai), nes kone visi jį pažinojusieji prisimena, kad jis turėjo ypatingą bendravimo charizmą – gebėjo patraukti, sudominti, suburti žmones, rasti kelią į jų širdis, uždegti krikščionišką dvasią. Dauguma kun. Ylos darbų parašyti lankščiu, psichologiškai įtaigiu, vaizdingu, eseiškiu žodžiu – toks asmeninis įspaudas jo raštuose, atrodo, turėtų labiau sudominti potencialius skaitytojus.

– Ką turėtų labiausiai dominti kunigo Ylos paveldas – tikinčiuosius krikščionis ar nuo krikščionybės nutolusius?

– Manau, kad kun. Ylos paveldas galėtų sudominti tiek tikinčiuosius, tiek indiferentus. Tikinčiuosius kaip Stasio Šalcausko Gyvosios Dvasios sąjūdžio tęsėjas, kaip ateitininkų dvasinės vadovas, tikintiesiems mokyjęs atverti kultūrą kaip misijų lauką, o indiferentams – krikščionybę kaip dvasinę ugnį, kaip kūrybingumo žadintoją: kaip opių pasaulėžiūros problemų nagrinėtojas. Stasys Yla yra vienas ryškiausių Vatikano II susirinkimo gaivios dvasios periteikėjų išeivijos lietuviams ir Lietuvai.

Kaip sakė Ateitininkų federacijos pirmininkas Vidas Abraitis, S. Ylos knyga dovanojama ateitininkų kuopoms kaip paskatinimas už veiklą. Jei atsirastų lėšų, reikėtų išleisti Lietuvos svarius istorinius, pasaulėžiūrinius veikalus („Vardai ir veidai...“, „Laisvės problema“ ir kt.). Atrodo, daug vertingų dalykų dar yra S. Ylos archyve Putname.

– Ar kunigo Ylos paveldas sulauks platesnio domesio dabartinėje Lietuvos visuomenėje?

– Reikia manyti, kad kun. Ylos idėjos ir apatalavimo stilius nejučia subrandins Lietuvoje naują kartą, kuri labiau gebės įvertinti jo dvasinį paveldą. O tai, kad Ateitininkų federacija ir jos pirmininkas Vidas Abraitis nuolat rūpinosi šios knygos likimu ir lėšomis jai išleisti, kad tiek JAV lietuvių ją parėmė, rodo, jog kun. Stasio Ylos skelbta gyvoji dvasia dar neišblėso.

• Ne savo noru pasitraukiau iš tėvynės... Dėl amžiaus gal ir nebegrįšiu ten gyventi, bet knygas, kurias rašiau saviesiems, norėčiau grąžinti Tėvynei. (Alė Rūta)

Paskutinę knygą išlydinti

Bronio Railos knygų derlius

„Amerikoje gyvenančio lietuvių literatūros kritiko, publicisto B. Railos (g. 1909 m.) straipsnių rinkinys. Autorius gyvai, vaizdingai pasakoja apie savo draugų ir mokytojų V. Mykaloičio-Putino, S. Nėries, L. Skabeikos, J. Kossu-Aleksandravičiaus, Ant. Gustaičio, M. Katiliskio, B. Brazdžionio ir kt. gyvenimą ir kūrybą“.

Tai redakcijos žodžiai (redaktorė R. Kubilienė), pristatant skaitytojams paskutinę Br.

Atmintis

Prikelia atmintį vaikų suklupusi, Ir pilkas badmetis dūsauja lūpose... Prikelia atmintį - žiedą nuytusį, Ir - maro dūmas žmogų lyg vytusį... Prikelia atmintį - žaidžią ugninę, Ir brolių karą menam skausmingai...

O atmintinė, neapleisk dar mūsų! O Tėve mūsų... likime prisūsi... O atmintinė, neapleisk Tėvynės! - Vargas, istorijos skirsnį sutrynė!

*** Putojo upės - - - Pustė smėlis pėdas - Tai čia suklupo Nuo žirgų nusėdė - Sutikę jūros mėlį, Pakėlę mestą gelę - Iš kur lietuviai? - Mąstai kely ne kartą - Žygiavę, žuvę - - - Kanopos smėli kerta - Tolus pašvaisčių kelias - Apsunkę dulkės kelias - Kalbėki, atmintinė, Garsiau garsiau! - - - Ir laiką prisilėpusį surask - Senolių baltų baltą baltą - - -

Danutė Vaskelaitė, Kaunas, 1985.III.3

Donutė Vaskelaitė, Kaunas, 1985.III.3

Railos knygą „Liudytojo porin-gės“. Tos knygos recenzijos, labiausiai palankios, ištraukia iš „Lietuvos ryto“ Daneta Railienė pasiskaitė autoriui prieš pat jo skausmingą mirtį (1997.IV.13) Los Angeles ligoninėje.

Autoriui negrįžtamai išėjus, įdomu labiau pažinti jo raštų visumą. Be labai gausios bibliografijos Lietuvos ir užsienio periodikoje, Br. Raila, kad ir su kuriomis sąlygomis, išleido devyniolika knygų, vertimų ir brošiūrų. Ypač paminėtinos jo keturiolika Amerikoje (Los Angeles) gyvenant parašytų ir išleistų knygų (literatūrinių kronikų, radijo prkalbų į Lietuvą, politikos ir kultūros temomis straipsnių). Iš jų kelios išleistos jau nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje. Štai jų pavadinimai: „Tamsiausia prieš aušrą“ – 1960 m., „Iš paskendusio pasaulio“ – 1962, „Laumių juosta“ – 1966, „Vermės ir verpetai“ – 1970, „Dialogas su lietuviais“ – 1970, „Paguoda“ – I t. – 1974, II t. – 1974, III-čias t. – 1977, „Bastūno maištas“ – 1975, „Vaivos ryškė“ – 1980, „Raibos agavos“ – 1983, „Kitokios Lietuvos ilgesys“ – 1983, „Tave mylėti tegaliama iš tolo“ – 1986, „Kryžkelės“ – 1989, „Kodėl antraip?“ – 1991 ir „Liudytojo poringės“ – 1996.

Yra straipsnių ir temų, dažnai pasikartojančių, o autorius metų metais radijo bango mis ir raštu „diskutuoja su Lietuva“, t.y. su pačia tauta ir su jos pavergėjais. Ypač su pavergėjais, pasipriešindamas jų melams, apgaulėms, jų terorui ne tik žudymais, trėmimais, kalėjimais, psichiatrinėmis ligoninėmis, bet ir žiauriai iškraipant (ir nutylint) Lietuvos tikrąją istoriją, nuolat brukant jaunajai kartai komunistinius nuodus.

Bronys Raila žurnalistiniu būdu „diskutavo“ kantriai, įtaigiai, su pagarba ir meile savai tautai ir su laisvės pastanga bei viltimi. A.R.

Vokiškų žurnalų viršelių dažnai puošia Lietuvos vaizdai. Šio IZW žurnalo tiražas – 250 tūkst. egz.

Lietuvos rašytojų sąjunga ir jos valdybos pirm. Valentinus Sventickas „Literatūroje ir mene“ džiaugiasi dovanomis iš Bostono – Juozo Kapočiaus ten išleista trisdešimt septynių tomų „Lietuvių enciklopedija“ ir šešiatome „Encyclopedia Lituanica“ anglų kalba. Šią siuntą parūpino „Darbininko“ redakcijoje dirbantis Julius Keleras, o atsiuntimą apmokėjo Lietuvių rašytojų draugija.

Smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, dvidešimtmetis virtuozas, studijas Juilliardo muzikos mokykloje užbaigė konkurse išikovota teise baigminį koncertą birželio 3 d. surengti garsiojo Niujorko Carnegie Hall salėje. Šiam svarbiam koncertui jis buvo pasirinkęs italo Niccolo Paganinio (1782-1840). Antrąjį koncertą smuikui ir simfoniniam orkestrui. Pagerbimą ir išleistuves V. Čepinskiui Lietuvos atstovybė prie Jungtinių Tautų surengė ambasadorius dr. Oskaras Jusys ir dr. Giedrė Kumpikaitė. Lietuvoje jis įsijungė į šiemetinį „Vilniaus festivalį“, kur jam teko koncertuoti su pasaulinio garso altistu Juriu mi Bašmetu. Altistu yra vadinas smuikininkas, griežiantis antrojo žemesnio garso smuiku. Koncertų dalyviams turėjo būti įdomūs šių dviejų virtuozų smuikininkų duetai gegužės 31 d. ir birželio 2 d. V. Čepinskio laukė koncertai Vašingtono valstijos Seattle mieste bei kitose JAV vietovėse. Jis taipgi dar galvoja grįžti Niujorkan ir įsigyti magistro laipsnį Juilliardo muzikos mokykloje.

Lietuvos ambasadoje Vašingtone birželio 5 d. buvo sutikta anglų kalba išleista knyga „From the Realm of the Ancestors: An Anthology in Honor of Maria Gimbutas“ („Iš protėvių karalystės: antologija Marijos Gimbutienės garbei“). Šią knygą apie žymiąją lietuvių archeologę prof. dr. M. Gimbutienę, jos mokslinius laimėjimus parašė buvusieji kolegos, studentai ir bičiuliai, o redagavo ilgametė velionės raštų redaktorė Joana Marler. Šio leidinio sutiktuose dalyvavo Vašingtono bei aplinkinių lietuvių. Apie prof. dr. M. Gimbutienę (1921-1994), jos pasiekimus laimėjimus kalbėjo šio leidinio redaktorė J. Marler ir kiti knygos autoriai. Buvo skaitoma velionės darbų inspiruota poezija, stebimai jos atliktų tyrimų įtaka tapybai, literatūrai ir net psichologijai. Velionė pažinojo mokslininkai žavėjosi profesorės lietuviškumu, pasišventimu lietuvių kultūros ištaik tyrinėjimams. Sutiktuvių dalyviams padėjo dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasadorius Vašingtone. Birželio 6-7 d.d. Smithsonian instituto Vašingtone darbuotojai surengė prof. dr. M. Gimbutienės mokslininkams darbams skirtą seminarą.

Rašytojo Antano Vaičiuliaičio (1906-1992) antroji metinė premija, tvarkoma Vilniaus pedagoginio universiteto, šiemet buvo paskirta Juozui Apučii už geriausią novelę „Pro memoria“. Pirmąkart paskirtą A. Vaičiuliaičio metinę premiją už geriausią pernai spaudoj paskelbtą novelę laimėjo rašytojas Romualdas Granauskas. Šiemet buvo padaryta viena pataisa šios premijos skyrimo taisyklėse. Su premijos mecenate Joana Vaičiuliaičienė buvo susitarta kasmet premijuoti geriausią iš tų, kuri tais metais būna išspausdinta „Metų“ mėnraštyje. Mat vertintojų komisijai būtų per sunku peržiūrėti visas tais metais spaudoje pasirodžiusias noveles ir padaryti teisingą geriausiosios atranką. Juk pernai „Metuose“ buvo išspausdinta net dvidešimt dviejų autorių novelių. Tarp jų buvo ir keturios Juozo Apučio. Komisijai buvo sunku nustatyti, kuri iš jų yra geriausia. Šio klausimo nebūtų galėjęs išspręsti net ir pats J. Aputis, ilgą laiką dirbantis šiame mėnraštyje, seniau buvęs net jo vyriausiojo redaktoriu. Tokiai minčiai turbūt pritarė ir premijos paskyrimą skaitytojams pranešęs „Lietuvos aidas“ atstovas Gintaras Bleizgys. Iš jo sužinojome, kad Antanas Vaičiuliaičio premiją įsteigusi jo našlė Joana negalėjo atvykti. Žurnalistas G. Bleizgys pranešė, kad pinigine premija atvežė ir įteikė jos sesers dukra Zita Klimkuvienė. Tačiau tos atvežtos piniginės premijos suma buvo užmūrsta ir nepaskelbta.

Vilniečiams didelį įspūdį paliko Gedulo ir vilties dieną Vilniaus universiteto Skargos kieme nuskambėjus anglų kompozitoriaus Benjamin Britteno kūriny „Karo requiem“, susietas su vokiečių subombarduotos Koventrio katedros atstatymu. Šiam dramaturginiam muzikos kūriniui kompozitorius B. Brittenas panaudojo liturginius tekstus ir Pirmajame D. pasaulio kare žuvusio anglų poeto Wilfredo Owen'o eilėraščius. „Karo requiem“ pradedamas dviejų žuvusių karių draugiško pokalbio balsais. Šiemetinės Gedulo ir vilties dienos proga „Karo requiem“ Lietuvoje nuskambėjo du kartus: birželio 14 d. – Pažaislio festivalyje, birželio 15 d. – Vilniaus festivalyje. Abu kartus buvo tie patys tarptautiniai šio kūrinio atlikėjai: Lietuvos simfoninis ir Šv. Kristoforo kamerinis orkestras, Estijos berniukų choras, berniukų choras „Varpelis“ ir Kauno valstybinis bei „Jaunos muzikos“ chorai, trys iš užsienio atvykę solistai – suomė sopranas Nina Rautio (Rusija), tenoras Neil Mackie (Britanija), baritonas Martin Kraenzle (Vokietija), Lietuvos Šv. Kristoforo kamerinio orkestro dirigentas Donatas Katkus ir iš Britanijos atvykęs viso kūrinio dirigentas Richard Hickox.

Lenkijos ir Lietuvos pirmoji mokslinė povandeninė archeologijos ekspedicija tyrė Galvės ežerą, supantį Trakų salos pilį, ieškodama senųjų tiltų liekanų. Ekspedicijos vadovo Zenono Baubonio pranešimu, tyrimus atliko darbai po vandeniu paruošti Torunės universiteto archeologai. Lietuvoje tokios specializacijos archeologų beveik nebėra. Šiuo metu jie tik mokosi iš lenkų. Ekspedicijos dalyviai surado senų tiltų polių, aptiko XV-XVIII šimtmečių keramikos, XVI š. peiliukų su kaulinėmis kriaunomis. „Lietuvos ryto“ atstovė Sigita Nemciovaitė rašo: „Senųjų tiltų poliai surasti 2-3 metrus nuo dabartinių, 3-8 metrų gylyje. Aptikti juos buvo sunku, nes polius slepia tirštas ir storas (apie pusantro metro) dumblo sluoksnis. Ekspedicijos dalyviai surado bent trijų XVI-XVII amžių statybos tiltų liekanų. Kaip ir dabar, vienas tiltas jungė miestą su Karaimų sala, kitas – šią salą su salos pilimi. Be to, pasitvirtino spėjimas, kad dar vienas tiltas jungęs Karaimų ir Bažnytelės salas...“ Ekspedicijos vadovas Z. Baubonis nori testuoti archeologų atliktus tyrimus, nes galima aptikti mokslui labai svarbių radinių. Nors poliai labai apirę, iš jų būtų galima atkurti Galvės ežere buvusių tiltų konstrukciją.

Napoleono žygio per Nemuną 1812 m. vasarą inscenizaciją surengė prie Vytauto Didžiojo karo muziejaus veikiantis Kauno istorijos klubas. Trijų dienų inscenuoti renginiai buvo skirti Lietuvos kariuomenės ir visuomenės dienai ir paties Napoleono žygio Rusijon šimtas atstuosiasdešimt penkerių metų sukakčiai. Napoleono kariuomenės dalinių persikėlimo per Nemuną inscenizacija buvo atlikta Žemuojuose Šančiuose ir kitoje Nemuno pusėje prie Napoleono kalnų pavadinto Jiesios piliakalnio. Persikėlimą per Nemuną suvaidino beveik šimtas istorijos atkūrimo entuziastų iš Lietuvos, Latvijos ir Rusijos karo istorijos klubų, apsirengusių rusų kariuomenės lietuviškų ulonų pulko, Gardino husarų, Napoleono karių ir Lietuvos didžiosios kunigaikštystės artileristų uniformomis. Pasak „Lietuvos ryto“ korespondentės Vidos Savičiūnaitės, jie buvo ginkluoti veikiančiomis patrankomis ir karabinais. Prancūzai ir belgai suvaidinti Napoleono armijos karių negalėjo atvykti dėl Korsikoje vykusio panašaus renginio. Juos teko pakeisti kitais. Pigesnį tatoninį tiltą pastatė Lietuvos kariuomenės specialus inžinierinis batalionas. Jis betgi buvo per trumpas. Ant jo užlipti ir nuo jo nuilpti negalėjo žirgai. Esą vienas su raiteliu įkrito į vandenį ir susižeidė. Deltuvos mūšio tarp rusų ir prancūzų inscenizacija nuo Ukmėrgės buvo perkelta žiūrovams patogesnė Nemuno ir Neris santakon Kaune. Šia proga buvo pasirašyta Lietuvos Vytauto Didžiojo karo ir Lenkijos kariuomenės muziejų bendradarbiavimo sutartis kitoms tokioms inscenizacijoms.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind.2.50%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
1 metų term. indėlius2.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius3.75%	1 metų5.10%
3 metų term. indėlius4.25%	2 metų5.90%
4 metų term. indėlius4.50%	3 metų6.40%
5 metų term. indėlius5.25%	4 metų6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%	5 metų6.95%
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk.4.00%	1, 2, 3 metų4.95%
3 metų GIC-met. palūk.4.50%	
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	
5 metų GIC-met. palūk.5.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.00%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.25%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.50%	
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PLB IX-tojo seimo metu (1997.VII.1-7) susitiko sporto veikėjai. Iš kairės: Z. MARČIULIONYTĖ, N. ŽUKAS, A. ŠILEIKA, ŠALFASS-gos pirmininkas ir Š. MARČIULIONIS

SPORTAS

Lietuvaitė – pasaulio čempionė

Birželio mėnesį Japonijos Čibos mieste įvyko kas ketverius metus rengiamas Tarptautinis "kiokušin karate" čempionatas. Europos atstovams buvo skirta tik 10 vietų, kurios buvo skiriamos po Europos čempionato Berlyne. Iš tų 10 vietų tris užėmė lietuvaitės: 18 metų Roma Mikšytė iš Šiaulių, 25 metų Ona Jomantaitė iš Naujosios Akmenės (abi 60 kilogramų svorio grupėje) ir vilnietis Tomas Turčinskas (80 kg. svorio grupėje).

Įdomu, kad abi lietuvaitės susitiko baigminėse rungtynėse, kurias laimėjo Roma Mikšytė. Tuo būdu lietuvaitės atiteko ir aukso, ir sidabro medaliai. Tai pirmas kartas istorijoje, kad Japonijos meistrės nelaimėjo pasaulio čempionato aukso medalių.

Tomas Turčinskas pralaimėjo ketvirtbaigminėse rungtynėse ir dalinosi 5-8 vietomis. Lietuvos "kiokušin karate" organizacijos vadovas yra R. Vitkauskas, o treneriai – I. Mazinas (R. Mikšytės), V. Šilvaška (O. Jomantaitės) ir A. Mikšys (T. Turčinskio). V. S.

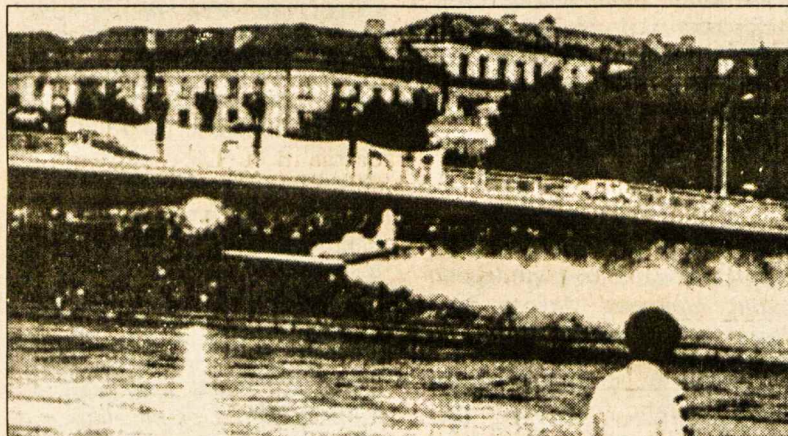
Žaidynės Australijoje

Rugpjūčio 10-17 d.d. Australijoje įvyks Pasaulio lietuvių žiemų sporto žaidynės. Australijos šventės rengėjai nepatenkinti dėl tokio mažo skaičiaus iš Šiaurės Amerikos ir komentuoja "atrodo, kad Lietuvos lietuviai turtingesni už amerikiečius.

Drąsus skrydis

Mindaugo karūnavimo – Valsybės dienos liepos 6 proga visas gražias ir įspūdingas iškilmės papildė akrobatinio skraidymo lakūnas Jurgis Kairys, "JAK-50" lėktuvu keleto šimtų kilometrų per valandą greičiu pranėręs po Baltuoju tiltu Vilniuje, kai lėktuvą nuo vandens ir tilto teskyrė keletą metrų. Gausių žiūrovų nuostabai ir džiaugsmui J. Kairys skrydį pakartojo.

Grupinėje akrobatinio skraidymo programoje dalyvavo ir kiti garstūs lakūnai: R. Noreika, L. Jonys, R. Pakas, dabartinis Vilniaus miesto burmistras. Skrydžių metu jie per radiją sveikino susirinkusią žmonių minią. "V.L." inf.

Žymusis akrobatinio skraidymo lakūnas JURGIS KAIRYS neria su "JAK-50" po Baltuoju tiltu Vilniuje minint 1997 m. liepos 6 Mindaugo karūnavimo – Valsybės dieną
Nuotr. M. Dilio ("V.L.")

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

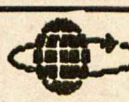

Queen Travel
International Ltd
133 Roncevalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Oficiali Lietuvos avialinijos bilietų pardavimo agentūra Kanadoje
Kelionės į visus kraštus, visomis oro linijomis
Į Lietuvą: su AIR CANADA ir LAL – iš Toronto, Halifakso, Otavos, Montrealio, Kalgario, Edmontono ir Vankuverio –

GARANTUOTAI GERIAUSIOS KAINOS

Iš Toronto, Montrealio, Otavos – su FINNAIR
Iš Toronto – su LUTHANSA, KLM, LOT
Skambinkite arba asmeniškai susitikite su manimi trečiadieniais tarp 11 val.ryto ir 6 val.vak. **Queen Travel** įstaigoje. **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
248 Fairlawn Crt., Oshawa, Ont. L1J 4P9
Tel. 1-905-436-9903 Fax 1-905-436-9984
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųsiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVIŲ TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKEIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Derybos Humoreska

Pasisekė!... Šį kartą pasisekė... Turguje, perkant batus, pavyko nuderėti net dešimt litų.

Pasikišau po pažastim batus ir smagus, ko ne dainuodamas, patraukiau namo. Prie pat turgaus vartų sutikau draugėlį Joną. Neiškenčiau ir pasigyriau sėkmingu pirkiniumi. O jis:

– Reikėtų aplaistyti...
– O kodėl ne? – pagalvojuau.
– Dešimt litų sutaupiau... Po šimtgramį būtų ne pro šalį... Juo labiau, kad ir šaltukas nemažas...

Ir mudu patraukėme į "Es-kaladą". Kaip ir pridera vyrams, užsisakėme po šimtgramį ir dar po sūrio rieketę. Degtinė nukaitino krūtinę ir protą. Pakartojimo dozė... Paskui vėl ir vėl kartojome... Kiek kartų – neprisimenu... Atsibudau parke ant suoliuko visas sustyręs. Prisiminiau vakarykštę... Bet... nėra batų... nėra piniginių... Kaip namo pasirodyti? Jei žmona iš namų neišvays, niekada dėl kainos nebesiderėsiu.

Steponas Miltenis

Skautų veikla

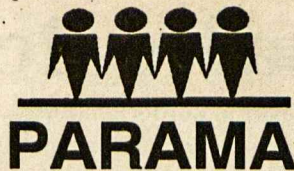
• A. a. v.s. fil. Kęstutis Grigaitis, vienas pirmųjų Lietuvos skautų, buvęs Toronto skautininkų draugovės vadovas, reikšėsis ir kitose skautavimo srityse, mirė Floridose. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont. Toronto skautija reikią užuojautą velionies šeimai bei artimiesiems.

• Stovykla "Romuvos" pradedama rugpjūčio 3 d. Viršininkas pirmą savaitę V.S. pav. v.s. Romas Otto, antrą savaitę Kanados rajono vadė v.s. fil. Rūta Žilinskienė. Ūkio vedėjai – pirmą savaitę K. Pajaujė, antrą – R. Paškauskas. Sesių pastovyklės virš, pirmą savaitę v.s. Marytė Utz iš Čikagos, antrą – ps. Indrė Paškauskienė; brolijos virš, abi savaites S. M. Rusinas. Sporto vadovas ps.fil. M. Leknickas ir L. von Braun iš Čikagos, laužo vadovė v.s. v.s.l. I. Zukauskaitė iš Čikagos, slaugė vyr. sk. A. Sergautienė, antrą savaitę stov. gydytojas ir komendantas dr. ps. Ramūnas Saplys. Stovyklos telefonas 1-705-789-5032.

• Kanados rajono vadija kviečia visus į "Romuvos" 35-čio paminėjimą, kuris įvyks rugpjūčio 9 d. Draugovių suaktyvinių varžybų baigmės bus 2-5 v.p.p. Vėliavų nuleidimo programoje pasirodys gimtadienio pyragas. Laužo programa pagal temą, priedo fejerverkai. Rūp. 10 d., 10 v. ryto ekumeninės pamaldos, atnašaujamos v.s. fil. kun. A. Saulaičio ir s.kun. A. Žilinko. Po pamaldų – stovyklautojų paradas, minėjimas, sveikinimai ir kt. Tą savaitgalį iškilmėse dalyvavus LSS tarybos pirmininkė v.s. B. Banaitienė, BV.S v.s.fil. A. Sekas, Serijos V.S. v.s.fil. R. Penčilytė ir kiti svečiai. Į šį minėjimą kviečiami visi krikšto tėvai, rėmėjai, dvasios vadai, buvę pirmininkai, stovyklų viršininkai, vadovai-vės, šeimininkės ir visi bet koku būdu prisidėję darbai, auka ar stovyklavė "Romuvos". Visi nuoširdžiai kviečiami pasidžiaugti gražiu, nuosavu gamtos kampeliu, dalyvaujant suaktyviniuose "Romuvos" iškilmėse. F.M.

DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ galima skųstis skambinant 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikiti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresų, kuriems vėluojasi laikraščio pristatymas, tuo bus atkreiptas didesnis dėmesys.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo7.00%
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	1 metų5.10%
2.75% už 1 m. term. indėlius	2 metų5.90%
3.75% už 2 m. term. indėlius	3 metų6.40%
4.25% už 3 m. term. indėlius	4 metų6.75%
4.50% už 4 m. term. indėlius	5 metų6.95% (fixed rate)
5.25% už 5 m. term. indėlius	
2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
3.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	
3.75% už JAV dol.1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

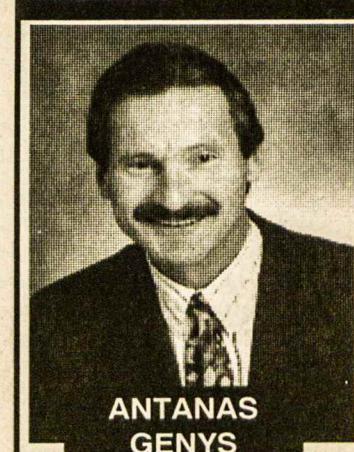
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška įrša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfield Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Sutton
GROUP

ANTANAS
GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu

Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus
905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind.2.50%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
1 metų term. indėlius2.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius3.75%	1 metų5.10%
3 metų term. indėlius4.25%	2 metų5.90%
4 metų term. indėlius4.50%	3 metų6.40%
5 metų term. indėlius5.25%	4 metų6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%	5 metų6.95%
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk.4.00%	1, 2, 3 metų4.95%
3 metų GIC-met. palūk.4.50%	
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	
5 metų GIC-met. palūk.5.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.00%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.25%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.50%	
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalavimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemos, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite
JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733
namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

DĖMESIO! Skubiai reikalingas
6-7 kambarių namas vakarų
rajone. Moka grynais.

Kreiptis į

TEODORA STANULI

SAŽINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 bloka i vakarus nuo Lietuvių namų)

tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Kelionės į Lietuvą 1997!
Kainos priklauso nuo oro linijos bei kelionės trukmės. Teiraukitės apie mūsų SUPER SAVING kainas.
Sutvarkome išvykimus ir parūpiname draudimą
Organizuojame grupines ir individualias keliones laivais
Skambinti **Audronei** tel. 416 255-8473,
Faksas 416 252-8854
Re.#02556148 Division of Scandinavian Travel Centre

Vilija Valiūskienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į
RUBY REAL ESTATE LTD., Broker
27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4
Tel. (416) 249-RUBY(7829)
Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas
SKAMBINKITE:
Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
ARBA
Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker
Jūs galite sutaupyti už teisinį patarimą

Dr. DAIVA NORKIENĖ
ŠEIMOS GYDYTOJA
Mielai priima naujus pacientus
(416) 767-7725
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
- 25 metai namų remonto patirtis.
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo patirtis.
- Namų nuomojimui ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus | vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390
LIETUVIŠKAS kelių klaidų blizgas
♦ Patarnauja visais kelių klaidų klausimais
♦ Ypatingai geros kainos visomis oro linijomis
♦ Nebrangūs ir patikimi draudimai
♦ Idomūs maršrutai Lietuvoje
♦ Skubūs išvykimai
♦ Dokumentų vertimas
♦ Pačios geriausios kainos atvykstantiems iš Lietuvos
♦ Nemokamas bilietų pristatymas į namus
♦ Toronto miesto ribose keleiviams, negalintiems apsilankyti mūsų įstaigoje, patarnaujame namuose
♦ Dažnai skraidančių dėmesiui - 14-tas bilietas nemokamai
Rugpjūčio 9 dieną važiuokite su grupe, paplūgusios kainos, skrydis be nakvynės, patogus persėdimas.
Keliaudami per Astra Travel & Services Inc. kelių klaidų agentūrą, padėsite Lietuvos našlaičiams. 5% pelno bus skiriama Lietuvos vaikų fondui ir našlaičių stovyklai "Saulutė" Palangoje.
Garantuojame sąžiningą patarnavimą!

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Spaudos, radijo ir TV darbuotojai, dalyvavę JAV Lietuvių fondo spaudos konferencijoje. Iš kairės: TV studentai iš Lietuvos - D. ULVYDAS ir R. RAKAUSKAITĖ, A. ŠLUTAS, A. ŠMULKŠTIENĖ, A. JURKUTĖ, J. KONČIUS, B. JUODELIS ir E. ŠULAITIS
Nuotr. V. Jasinevičius

Lietuvių fondas išdalino 600,000 dolerių

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

"Lietuvių pasaulio centre", Lemonte, 1997.VI.18 įvyko spaudos konferencija, kurioje buvo pranešta apie š.m. JAV Lietuvių fondo lėšų paskirstymą. Konferenciją pradėjo LF spaudos komisijos pirm. Juozas Končius. Jis pakvietė dr. Antaną Razmą, LF Pelnos skirstymo komisijos pirmininką, padaryti pranešimą. Dr. A. Razma sakė, kad šiemet yra paskirstyta rekordinė 600,000 dol. suma. Buvo gauti 166 prašymai iš 108 organizacijų bei pavienių asmenų, daugiau kaip 2,418,900 dol. sumai ir 151 stipendijų prašymas, daugiau kaip 428,000 dol. sumai.

Pelnos skirstymo komisiją sudaro 4 LF tarybos skirti asmenys (dr. A. Razma, Kęstutis Ječius, dr. Vytautas Narutis, antrininkė Ramona Steponavičiūtė) ir 4 JAV LB krašto v-bos skirti asmenys (Juozas Baužys, Petras Kaufmanas, Vilija Sužiedienė ir antrininkė Rėda Plūrienė). Stipendijų pakomisė sudarė pirm. Ramona Steponavičiūtė, Ofelija Barškėytė, Rėda Plūrienė, dr. A. Razma ir prof. Birutė Tamulynaitė.

Abi komisijos posėdžiavo 4 kartus ir pelno skirstyme vadovavosi šiomis gairėmis: a) Laitantis LF metinio narių suvažiavimo nutarimų, daugiausia remti išeivijos aktualius darbus, ypač švietimą; b) remti tuos Lietuvos studentus ir doktorantus, užsienyje rimtai studijuojančius, kurie gauna stipendijas iš lankomų universitetų; c) neremti Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos programų, nes jų ten labai daug, o LF ištekliai palyginus maži; d) neremti lietuvių org-jų einamųjų reikalų ar vadovų kelionių; e) neremti gimnazijų mokinių (išskyrus Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje) ir studijuojančių Lietuvos universitetuose (išskyrus partizanų ir tremtinių vaikus), nes jų yra tūkstančiai; f) neremti tų komitetų ar fondų, kurie patys vykdo lėšų telkimo vokus.

Pelnos skirstymo komisijos sprendimus birželio 13 d. patvirtino LF taryba. Pelnas paskirstytas švietimui (įskaitant ir stipendijas) - \$236,665 (48.95%), lituanistiniam švietimui \$147,465 (30.50%), iš kurių \$68,765 teko JAV LB švietimo tarybai,

stipendijoms - \$9,200 (18.45%), iš jų studentams iš Lietuvos \$31,700, Vasario 16 gimnazijos mokiniams - \$14,000, kitiems studentams \$34,500, o iš LF esančių įvairių kitų mažų fondų \$9000.

Kultūriniai reikalai - \$106,250 (21.98%). Iš jų menams - \$27,700 (5.73%), mokslui - \$78,550 (16.25%). Visuomeniniams reikalams - \$140,535 (29.07%). Iš jų spaudai (Draugui, Darbininkui, Dirvai, Pasaulio lietuviui, Laiškai lietuviams, Lietuvių balsui, Pensi-ninkui, Akiračiams, Metmenims, Vyčiui, Skautų aidui, I laisvę, Naujajai Vilčiai, Bridges, Observer) - \$25,000, Lietuvių radijo laidoms - \$14,600.

1997 m. paskirstytas pelnas sudaro \$483,450 sumą. Prie jos dar reikia pridėti: \$100,000 "matching funds" "Pasaulio lietuvių centrui" kultūriniai/jaunimo reikalams, salės įrengimui ir 1996 m. paskirtą, bet nepanaudotą stipendiją lankyti Vasario 16 gimnaziją. Ji (\$3,500) paskirta iš naujo.

Dr. A. Razma viską labai išsamiai paaiškino. Pranešimą parengė kartu su LF reikalų vedėja Ale Razmiene. Birutė Jasaitienė, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, sveikino LF ir dėkojo už paskirtą paramą Lietuvių bendruomenei JAV LB krašto v-bos pirm. Re-

ginos Narušienės vardu, kuri šioje spaudos konferencijoje negalėjo dalyvauti.

Spaudos konferencijoje dalyvavusios JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. B. Jasaitienė, JAV LB Kultūros tarybos pirm. Alė Kežėlienė ir JAV LB švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė dėkojo už paskirtą paramą. Taip pat dėkojo PL centro administratorius Ignas Budrys, kuris sakė, kad "matching funds" tikrai surinksia.

Buvo ir keletas klausimų bei pateikta keletas siūlymų, kaip įtraukti daugiau narių į LF, pvz. parašant laiškus lietuviškos mokyklos lankančių vaikų tėvams. Alė Razmienė paaiškino, kad buvo rengiami vajai, kviečiant tėvus įstoti tik su \$10 auka ir tapti LF nariu-kandidatu, bet per porą metų tik 2 tėvai teįstojo. Br. Juodelis pastebėjo, kad spaudai kasmet skiriama ta pati suma, o kainoms kylant reiktų atitinkamai tas sumas padidinti.

Buvo paaiškinta, kad norint gauti pinigų iš LF, reikia rašyti pranešimus, dokumentus, kad darbai bus vykdomi. Užbaigiant konferenciją, J. Končius dėkojo visiems atvykusiems, kvietė spaudos atstovus ir toliau bendradarbiauti su LF, nes uždavinių yra daug. "Dirbkime ir bandykime padaryti Lietuvių Fondą išeivijos gyvenimo kelrodžiu ir rėmėju Lietuvai".

Ivairios žinios

"Catholic Civil Rights League" (CCRL), katalikų teisėms ginti pasauliečių organizacija, kardinolo Carter'io leidimu įsteigta 1985 m., plečia savo veiklą, telkia daugiau narių, kurie lanko parapijas, supažindina tikinčiuosius su sąjūdžiu, kurio tikslas ginti katalikybę, reaguoti į nepateisinamus išpuolius, reikalui esant kreiptis į parlamento narius, rašyti laiškus spaudai bei kitai žiniasklaidai, budėti, kad nebūtų pažeistos žmogaus teisės kaip jos suprantamos katalikiškoj šviesoje. Daugiau informaciją teikia: Catholic Civil Rights League, P. O. Box 45138, 81 Lakeshore Rd. East, Mississauga, Ont. L5G 4S7, tel. 416 921-5246, faksas 416 921-3886.

Sambūrio "Santara-šviesa"
44-tasis suvažiavimas įvyks rugsėjo 4-7 d.d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Dalyviai kviečiami prisidėti \$25 ar didesnę auką. Registruotis ne vėliau kaip rugsėjo 1 d. adresu: M. Paškevičienė, 306 55th Pl., Downers Grove, IL 60516, tel. 630 852-3887.

"Voruta", Lietuvoje leidžiamas savaitraštis, skirtas tautos istorijos aktualijoms, 1997 m. 25-28 nr. išspausdino pokalbį su rašytoju Juozu Kraliausku, dabar gyvenančiu Vilniuje. Tasai pokalbis paimtas iš išeivijos mėnraščio "Lietuvių dienos" 1981 m. sausio numerio. Klausimai pateikti kun. Pr. Gaidos. Pokalbio antraštė: "Rašytojas, paskendęs į Lietuvos praeitį". Tekstas užima du didelius laikraščio puslapius. Juose J. Kraliauskas labai išsamiai dėstė savo mintis, susijusias su istoriniais savo romanais. Prie teksto pridėta ir nuotrauka, kurioje matyti, šalia J. Kraliausko, ano meto Toronto lietuvių veikėjai ir gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Minėtasis pokalbis buvo išspausdintas ir "TŽ". Inf.

JAV Lietuvių fonde Pelnos skirstymo komisija, iš k.: dr. Petras Kaufmanas, Ramona Steponavičiūtė, Vilija Sužiedienė, dr. A. Razma (pirm.), dr. Vytautas Narutis, Jonas Baužys, Povilas Kilius, LF v-bos pirm., Kęstutis Ječius ir Vytautas Kamantas, LF tarybos pirmininkas.

Royal Travels & Tours Inc.
GERIAUSIOS KAINOS Į VILNIŲ IR TOLIAU
Skambinkite
ROYAL TRAVELS & TOURS
416 237-1767
FAX 416 237-9191

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.
Gintautas Tumosa
TEL. 416 769-1616
E-mail: gintast@interlog.com
Nemokamas namų įvertinimas
RE/MAX West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydymasis masažas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudų bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West **Telefonas**
(Prie Jane St.) **416 763-5677**

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.
27 John St., Second Floor **Tel. 416 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J4 **Lengvai pasiekiamas**
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede**
požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
2 Jane Street, Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. 416 762-7393
Fax 416 762-0231

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į **Walter Dresher (Drešerį)**, taip pat naujos automobilų ir namų draudimo reikalais; į **Rimą Drešerienę** kreipitės jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į **Ričardą Drešerį** - dėl visų komercinių draudimų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas - mirtgčių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į **Rick Drešerį** tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Valterį ar Rick Drešerius**
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jarle Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

– Wasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje šiuo metu kun. Izidorius Gedvila Mišias laiko šokiadieniais 9 v.r., o sekmadieniais – 11 v.r.

– Palaidoti: liepos 15 d. a.a. Ona Biveinienė, 85 m. amžiaus; liepos 19 d. a.a. Kęstutis Grigaitis, 92 m. amžiaus.

– Lietuvių pamaldos Midlande Kanados kankinių šventovėje bus rugpjūčio 3, sekmadienį, 3 v.p.p. Prieš Mišias (apie 2.30 v.p.p.) bus kalbamas Rožinis, o po Mišių bus renkamas užbaigai prie lietuviškojo kryžiaus. Pamaldose bus prisimenami visi Lietuvos kankiniai.

– Anapilio vaikų choro „Angeliukai“ tėvų komitetas rengia antrąjį vaikų dainavimo stovyklą, kuri bus Anapilio sodyboje rugpjūčio 25-29 dienomis. Stovyklai vadovaus Nijolė Benotienė.

– Mišios liepos 27, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Bronių Znotiną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už Monkevičių šeimos mirusius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, liepos 20, popietėje dalyvavo 194 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Rūta Gelazienė iš Kauno, Suzana Dzikiene ir Stasys Dzikas iš Floridos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė Aldona Dargytė-Byczkiewicz.

LN valdybos posėdis – liepos 31, ketvirtadienį, 7 v.v.

– LN poilsio stovykla rengiama pranciškonų stovyklavietėje „Kretinga“ rugpjūčio 9-16 d.d. Informacijos ir registracijos reikalais prašome skambinti stovyklos komendantui Zigmui Revui, tel. 416 251-9635, Augustinui Sukauskui, tel. 416 614-7739 arba Emilijai Bartminiui, tel. 416 249-0490. Stovyklos užbaigimo programa – rugpjūčio 16, šeštadienį, 7 v.v. Atliks „Linksmieji broliai“ Algis Ulbinas ir Aleksas Kusinskis. Bus loterija, šokiai, dainos ir kitos naudingybės.

– Laukiame iš „Lokio“ svetainės lankytojų naujų pasiūlymų bei pageidavimų. Tam reikalingi prašome pasinaudoti specialia dėžute.

– Aukos slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog: Labdaros fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukko: \$50 – J. M. Astrauskai.

A. a. Petro Derliūno atminimui, užjausdami žmoną Onutę ir gimines, Ona ir Petras Polgrimai „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$20.

A. a. Kęstučio Grigaičio atminimui pagerbti, užjausdami jo dukrą Birutę Spudienę, sūnų Kęstutį ir artimuosius, Feliksas ir Vida Mockai „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$20.

Valiutė-Čepaitienė (Čikaga, JAV) per G. ir S. Krašauskus, „Tremtinių grįžimo fondui“ aukkojo \$30.

A. a. Izidorius Nausėdo atminimui Giedra ir Rimas Paulioniai „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$30.

A. a. Onos Biveinienės atminimui, dr. Antanas ir Rimas Musteikiai (Buffalo, N.Y.) „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$40.

A. a. Danutė Rukšienė mirus, užjausdami jos vyrą Stasį ir dukrą Živilę B. ir S. Sakalai, „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$50.

A. a. Tomo Šiurnos atminimui pagerbti, užjausdami jo šeimą ir artimuosius, Liuda Daunienė, Veronika Kubilienė ir Vida Šukienė „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$75.

A. a. Antaninos Plūrienės 3-jų mirties metinių sukakčiai paminėti dukra dr. Diana Plūra-Granger „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$100.

Anapilio knygyne per 1997 metų pirmą pusmetį surinkta aukų „Tėviškės žiburiams“ – \$102.30.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Pakrikštytas Evan-Daniel, Audrey (Siminkevičūtės) ir Mark Maamersteeg sūnus.

– Moterystės sakramentą ruošiasi priimti Julius Šalkauskis ir Suzanne Howitt.

– Plakatą, kabantį šalia altoriaus, šiemis popiežiaus paskelbtiems Jėzaus metams su šūkiu „Jėzus Kristus, vienintelis pasaulio Išganytojas, vakar, šiandien ir visada“, pagamino R. Radžiūnaitė.

– Liepos 21 d. palaidota ilgametė parapijos choro narė a.a. Paulė Sičiūnienė, 88 m. amžiaus.

– „Kretingos“ stovyklavietėje, Wasagoje, šią savaitę stovyklauja lietuvių kilmės lietuviškai nekalbantys vaikai. Stovykla baigsis rugpjūčio 2 d. Pagrindinis lauzas, į kurį kviečiami tėvai ir svečiai, vyks šį šeštadienį, 7.30 v.v.

– Parapijos kavinėje ir vasaros sekmadieniais gaminami lietuviški valgiai, kuriais galima vaišintis po Mišių salėje ar išnešti.

– Mišios liepos 27, sekmadienį: 8.15 v.r. už a.a. Elena Šimaitienę – 1 metinės; 9.15 v.r. už a.a. James Brough; 10.15 v.r. už a.a. Stasį Normantą, a.a. Igną Jonyną ir už gyvus bei mirusius parapijiečius; 11.30 v.r. už Medininkuose žuvusius lietuvius.

Sveikiname Elzytę ir Kajetoną Linkus, švenčiančius 50 m. vedybinio gyvenimo sukaktuvę. Ta proga aukojame \$50 „Tėviškės žiburiams“.

Stasė ir Benius Yokubynai

Sveikindami Elzę ir Kajetoną Linkus, švenčiančius 50 metų vedybų jubiliejų. „Partizanų šalpos fondui“ Petra ir Vladas Jankaičiai aukkojo \$50.

A. a. Janinai Adomonienei ir a.a. Juozui Lukoševičiui mirus, jų atminimui pagerbti O. H. Adomoniai, Vida ir dr. Algirdas su šeimomis aukkojo \$60 daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje per Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Anapilio skyrių.

Tremtinių vaikų klydų mokyklai „Lietuvių namai“ Vilniuje aukkojo: \$20 – S. O. Dačkaitė, J. Pacevičienė, L. Našlėnienė.

KLB krašto valdyba padengė penkių siuntinių persiuntimo išlaidas. Mokyklos rėmėjai dėkoja už paramą į senolių tėvynę sugrįžusiems jaunimui.

A. a. Teodoros Gustainienės atminimui pagerbti „Tremtinių grįžimo fondui“ aukkojo: \$30 – J. K. Lapinai (JAV), R. B. Čeponkai; \$20 – A. Lėdienė, A. M. Radžiūnai, A. Bumbulis, B. V. Biretos, A. E. Bubuliai; \$10 – K. B. Žutautai, St. Pranckevičius, O. Ražauskienė, T. Kobelskienė, A. Masonienė, J. S. Maciauskai, A. Tautkuvienė, B. Jonynienė, M. Pakulienė, E. Zakarevičienė, A. Lemežytė, O. Juodišienė; \$5 – S. Petruilienė. Šias aukas surinko M. Povilaitienė. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja –

KLK moterų dr. jos centro valdyba

Aukas skirtas Lietuvos našlaičiams „Vaiko Tėviškės Namai“, Tremtinių grįžimo ir Partizanų rėmimo fondams galima siųsti paštu šiuo adresu: Angelika Sungailienė, 1 Aberfoyle Cr., Suite 1106, Etobicoke, ON, M8X 2X8, tel. 416 237-1761. Fax: 416 234-2841. Rūpestingai atžymėtos aukos su aukotojų sąrašais perduodamos į Lietuvą.

KLK moterų dr. jos centro valdyba

A. a. Juozui Piečiui mirus, Monika Povilaitienė, užjausdama jo šeimą, brolio Vinco šeimą, visus Piečiūčių ir Staškevičių gimines, „Kovai su vėžio liga“ Lietuvoje aukkojo \$25.

A. a. Juozui Piečiui, mūsų mielam pabrolui mirus, žmoną, sūnus, seserį Stasę Naruševičienę, brolių Vinčą, jų šeimą nuoširdžiai užjausdami S. J. Andruliai „Tėviškės žiburiams“ aukkojo \$20.

ANAPILIO KNYGYNE gauta Domo Kauno „Mažosios Lietuvos knyga“, Vytauto Tininio „Sniečkus 33 metai valdžioje“, Paulavičiaus „Dievas vaikšto“, Kazio Škirpos „Lietuvos nepriklausomybės sutemos“, Petro ofsetas „Kovojaanti Lietuva“, Vlodo Kazlausko „Kovos dvasia“, Edmundo Genusausko „Penktoji Kolona“. Taipgi turime daugiau kaip 300 kasečių.

Dalis Kanados atstovų IX-Jame PLB seime Vilniuje. Viršutinėje nuotraukoje – Lietuvos seimo rūmuose iš kairės: P. Adamonis, St. Dalius, J. Krištolaitis, dr. P. Lukoševičius; apatinėje nuotraukoje – Kanados dienos proga surengtame priėmime Kanados ambasadoje, iš kairės: K. Dubauskas, A. Šileika, A. Eimantas, neatpažintas ir kun. E. Putrimas

1997 metų Toronto Lietuvių Namų POILSIO STOVYKLĄ

rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje „Kretinga“ Wasagoje.

Atidarama – rugpjūčio 9, šeštadienį, 12 v.r. Uždaroma – rugpjūčio 17, sekmadienį.

Stovyklos užbaigimo GEGUŽINĖ su įdomia programa, kurią atliks „Linksmieji broliai“, įvyks

rugpjūčio 16, šeštadienį, 7 val. vakaro.

Informacija ir registracija – Z. Revas 416 251-9635, A. Sukauskas 416 614-7739, E. Bartminas 416 249-0490.

–Rengia – Toronto Lietuvių Namų vyrų būrelis

„TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ pasakutinis numeris prieš atostogas išeis liepos 29 d., o poatostoginis numeris – rugpjūčio 19 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 12 d.

Kanados lietuvių fondas

praneša, kad iš 1996-tų metų pajamų yra paskirtos sekančios stipendijos Lietuvos studentams:

Rolandai Kuncytei.....\$1,500
VDU Teologijos fakulteto studentams.....1,000
Vytautui Bučioniui.....500
Tomui Balkeliui.....500
Gediminui Lankauskui.....500
Violetai Davoliūtei.....500
Dianai Akucevičiūtei.....250
Jurgai Bagdonavičiūtei.....250
Antanui Sakalauskui.....250
Alicijai Zimnickaitei.....250

Stipendijos Kanados lietuviams: Peter Laanso.....\$1,500
Darius Viskontui.....500
Skaistei Našlėnaitėi.....500
Andriui Gedriui.....500
Kristinai Baliūnaitėi.....500
Gintarui Karasiejui.....500
Andriui Čeponkui.....500
Rimui Pečiuliui.....500
Linai Paulionytei.....500
Gintarei Sinskaitėi.....500
Indrei Čuplinskaitėi.....500
Birutei Našlėnaitėi.....500
Martytei Balaišytei.....500
Indrei Viskontaitėi.....500

Nepatenkintų prašymų iš Lietuvos buvo 5 ir iš Kanados 17, kurių tarpe 7 lankantys Aukštesniuosius lituanistikos kursus prie Maironio šeštadieninės mokyklos Toronte. Skirstymas ar prašymų atmetimas patvirtintas KL fondo tarybos.

KLK raštinės vedėjas

Atitaisymas. „TŽ“ 29 nr. straipsnyje „Tyla dėl slaugos namų“ antroje skiltyje, antroje nuo viršaus eilutėje turi būti „per 100.000 dol.“, ne 10.000 kaip išspausdinta. Už klaidą atsiprašome.

NORITE IŠMOKTI DIRBTI SU KOMPIUTERIU arba atlikti įvairius kompiuterinius darbus? Prašome kreiptis po 6 v. vakaro į Vid. Tumosiene tel. 416 533-7947.

PATYS PRISIRINKITE AVIEČIŲ

\$1.95 už svarą

WHITTAMORE'S FARM

ŽIRNIAI, JUODIEJI IR RAUDONIEJI SERBENTAI

Adresas: 8100 Steeles Ave. E., 6 km. į rytus nuo Markham Road (Highway 48)

905 294-3275

Amerikos televizija CBS „60 minutes“ programoje š. m. liepos 20 d., 7 v.v., rodė Š. Amerikos žydų organizacijų pastangas deportuoti karo nusikaltėlius, dalyvavusius žydų naikiniame Antrojo pasaulinio karo metu Rytų Europoje. Iš JAV per 50 metų deportuota apie 50 tokių asmenų, o iš Kanados – tik vienas. Televizijos programoje priekaištaujama Kanados vyriausybei dėl tokio neveikimo.

Kanadoje esą gyvena šimtai tokių nusikaltėlių. Daugeli jų suradęs privatus detektyvas Ram-bam iš Niujorko. Jis prisistatęs kaip universiteto doktorantas, renkas medžiagą apie žydų naikinimą ir išgavęs jai kurių prisipažinimą. Kanados policija negalinti jų surasti, nes jos vyriausybės nuo Trudeau laikų nesančios tam palankios. Programa baigiama pranešimu, esą Kanada vyriausybė pažadėjusi daugelį nusikaltėlių deportuoti iki š. m. galo. Programoje minimi daugiausia lietuviai, latviai ir ukrainiečiai net pavardėmis. Jie laikomi kaltais remiantis vien Wiesenthal'o centro ir KGB duomenimis. Inf.

IEŠKOME auklės trynukams ir 8 m. amžiaus berniukui. Gyventų kartu nuo 1997 m. rugpjūčio mėn. Skambinti 1 - 905-836-8930 vakarais.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalysų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

IŠNUOMOJU nebrangiai kambarius šeimoms ir pavieniams asmenims Mississauga, Ont., tel. 905 826-6725.

VYKSTAME Į LIETUVĄ rugpjūčio 8 d. Galime patikimai nuvežti į bet kurią Lietuvos vietą svarbų paketą, pinigų, vaistus, dokumentus. Kreiptis į Ričardą telefonu 905 385-3453 Hamiltone.

CANDLELIGHT CATERING Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpiname gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienė.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algijui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Metinė „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata oro paštu – 116 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė
1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

MONTREALQUE

Antano Šileikos „Buying on Time“ knygos plati recenzija buvo įdėta „The Gazette“ liepos 12 d. laidoje. Bruce Taylor knygą įvertina labai teigiamai. Tai esanti pynė apysakų, kurios tarp savęs tampriai rišasi. Čia pasakojama apie „dipukų“ kūrimąsi Kanadoje. Iš tiesų, tai esąs autobiografinis kūrinys. Lengvai skaitomi įvairūs smulkūs jaunos šeimos nutikimai.

Tarptautinė dvidešimtdevintoji chemijos dešimties dienų olimpiada prasidėjo liepos 14 d. Montrealyje. Šiose varžybose dalyvauja daugiau kaip 200 jaunesni negu dvidešimties metų amžiaus iš 53 kraštų

gabiausi chemijos studentai. Olimpiadą remia vaistinių reikmenų bendrovė „Merck Frosst Canada Inc.“ Iš Lietuvos yra atvykę keturi varžovai (gaila, kad šiuo metu neteko sužinoti jų pavardžių): Rasa, Pranas, Laurynas ir Auris. Juos atlydėjo Eugenijus Norkus ir Rimantas Vaitkus. Olimpiada, atrodo, gerai organizuota. Dar prieš varžybų pradžią rengėjai jau spėjo olimpiados dalyviams aprodyti dalį žymesnių Montrealio vietovių.

A. a. Vladas Bytautas, 85 m. amžiaus, mirė liepos 8 d. Po pamaldų Aušros Vartų šventovėje palaidotas liepos 11 d. Liko žmona, dvi dukraitės ir kiti artimieji. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

Pilietybės įstatymo pakeitimai

Informuojame, kad nuo 1997 m. liepos 16 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo 1, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymas.

Pakeistas 1 straipsnio 1 punktas, išdėstant jį taip: „1. Lietuvos Respublikos piliečiai yra: asmenys, iki 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos pilietybę, jų vaikai, vaikaičiai (jeigu šie asmenys, jų vaikai ar vaikaičiai neregistravo iš Lietuvos).“

Pripažintas netekusių galios 1 straipsnio 2 punktas, buvusių 3, 4, 5 ir 6 punktus laikant atitinkamai 2, 3, 4 ir 5 punktais. Šiuo pakeitimu prapleštas ratas asmenų, kurie yra laikomi Lietuvos Respublikos piliečiais, priskiriant jiems ir asmenų, iki 1940 m. birželio 15 d. turėjusių Lietuvos Respublikos pilietybę vaikų, nepriklausomai nuo jų turimos kitos valstybės pilietybės.

Analogiškai prapleštas ir asmenų, išsaugančių teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę ratas, 17 straipsnio 1 dalies 1 punktą išdėstant taip: 1. asmenims iki 1940 m. birželio 15 d. turėjusiems Lietuvos pilietybę, jų vaiksams ir vaikaičiams (jeigu šie asmenys, jų vaikai ar vaikaičiai neregistravo iš Lietuvos), gyvenantiems kitose valstybėse.

Papildyta 28 straipsnio 4 dalis: dokumentais, įrodančiais, jog asmuo iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos Respublikos pilietybę, dabar laikomi ir „notaro patvirtinti trijų Lietuvos Respublikos piliečių, kurie patys turėjo Lietuvos Respublikos pilietybę iki 1940 m. birželio 15 d., paliudijimai apie tai, kad asmuo 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos Respublikos pilietybę“.

J. Paslauskas, LR laikinasis reikalų patikėtinis Kanadoje

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ligų, kompensacijos dėl susižeidimų darbe ir ankstyvas mirtinumas daugiau kainuoja, negu tiesioginė sveikatos priežiūra. Žmonių susirgimas valstybei kainuoja \$157 bln. per metus. Tiesioginė priežiūra – gydytojai, ligoninės, vaistai ir tyrinėjimas (research) – kainuoja tik \$72 bln. Ilgalaike „disability“ sudaro \$38.3 bln. išlaidų.

Pranešime įvairios ligos taip pat įvertintos kategorijomis. Vėžio gydymo išlaidos 1993 m. duomenimis buvę vienos iš žemėsnių (\$13.1), o širdies ligų – iš aukščiausių, siekė \$19.8 bln. Atrodo, jog vyrų mirtinumas dažnesnis, bet moterų sudaro 56% tiesioginių sveikatos priežiūros išlaidų. Bendras išlaidas galėtų sumažinti geresnis apsi-saugojimas, sveiko gyvenimo puoselėjimas.

Naujasis Kanados žvejybos ministeris David Anderson lankėsi Niufaundlande liepos viduryje. Jis tvirtino, kad federacinė valdžia ištesės savo rinkiminį pažadą finansiškai remti Rytų pakraščio žvejus, kai 1998 m. pasibaigs \$109 bln. paramos programa „Atlantic Groundfish Strategy“. Ją įsteigė žvejybos ministerija 1994 m. padėti 40,000 gyventojų, praradusių darbus dėl menkių žvejybos sustabdymo. Niufaundlando žvejybos ministeris John Efford priminė, kad svarbu neapsiriboti vien menkių ar krabų žvejyba, bet plėsti įsidarbinimo galimybes, nepasitenkinant vien pinigų išdalinimu nedirbantiems.

Ontario provincijos darbo unijos ruošiasi organizuoti prieštintis įstatymo projektui Bill 136, kuriuo vyriausybė gali apriboti valdžios darbuotojų

teises streikuoti. CUPE (Canadian Union of Public Employees) vadovybė sušaukė nepaprastą suvažiavimą aptarti bendro streiko galimybes spalio mėnesį ir planuoti kitų unių jungimą į bendrą pasipriešinimo veiklą. Liepos 28 d. įvyks dar vienas suvažiavimas, o rugsėjo 1, 26 ir 27 numatomos demonstracijos.

Ontario Hydro prezidentas Allan Kupcis pripažino, kad bendrovė sąžiningai nesilaikė gamtos saugos nuostatų, nesulaukdamas metalų suvertimo iš jėgainių ir didžiulius ežerus (Great Lakes). Jis teigė, kad tose apylinkėse geriamas vanduo nebuvo paveiktas ir gyventojų sveikatai nepakenkta.

Iš viso buvo išmesta 1,813 tonų šešių paprastųjų metalų iš 6 elektrinių jėgainių. Daugiau kaip du trečdaliai pateko į Ontario ežerą iš Pickering jėgainės, įsteigtos 1971 m. A. Kupcis tvirtino, kad tuojau bus vykdomas kondensatorių remontas. Dar neaišku, kiek visi remontai kainuos, tačiau vien Pickering jėgainėje išlaidos sieks \$30 mln. RSJ

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausias statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nesusaisiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

HOMELIFE

HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patars

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)